

Cserkészlet és kisdéklátás

SZUBOTICA
KIAJ JOVIN TRG 3Telefonok
Kiadóhivatal 8-53
Cserkészlet 8-10, 8-63

NAPILÓ

Cserkészlet és kisdéklátás

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. JANUÁR 16.

SZERDA

16. SZÁM

Kemény tél

A mult heti kegyetlen hideg alábbhagyott, de a meteorológiai jelentések szerint az enyhülés csak átmeneti és újabb fagyhullámra van kilátás, aminek a jelei már mutatkoznak. Még sokáig fog tartani, míg a tavasz ránköszönt és a megélhetés gondjainak legalább a téli súlytöbbletet leveles vállunkról.

A nyomorúság hadtestei riadtan keresnek fedezéket a legszörnyűbb ellenség, a tél elől. Az éhes gyomor hangosabban korog fűtetlen szobában és a szegénység rongyainak komor árnyéka sötétebben rajzolódik ki a havas táj idillikus fehérségéből. Ki tud nyugodtan lakmározni, amikor a terített asztal koplalástól kidülledt szemek lázas tekintetének tüze alatt áll? Ki tud derüsen ringatózni a kényelem hintaszékében, a jólét kandallójának felszított melegénél, amikor annyian kóborolnak hajléktalanul a hidegben, szabad prédájul a bünt szükséggel avató ösztönöknek?

Beatus ille... Boldog, akit nem marcangolnak problémák. Boldog, akinek nyugalmát csak annyira fodorozzák a társadalmi nagy kérdései, ahogy a folyó tükörlapját néhány pillanatra játékos körrökkel recézi a belédobott kő. De ez a boldogság az erdők fenevadjának a zsákmány elfogyasztása közben érzett önelégültsége. Az állati egykedvűség paradicsomából kiüzte az embert a kultúra, amely az ősi indulatokat az öntudat fegyvermező vesszeje alá kényszerítette az értelem törvényeit a szeretet fogalmazásában szövegezte meg és az ész világosságát a szív belső megindulásának sugárzásával tette fényesebbé. Irgalom unszol a szenvedések enyhítésére, de a társadalomnak létérdeke is küzdeni a nyomor ellen, mert a tömegek nélkülözéséből fakadt kétség a szerencsésen szerzett javak fölött örökösödő rend bástyáit fenyegeti.

Valójában ez a megfontolás a medre a részvét és nagylelkűség megáradásának, amelyet a könyörületesség nevében megindított jótékonyági akciók táplálnak.

A szocializmus szerint a jótékonyosság nem gyógyít, csak flasztromot tapaszt azokra a sebekre, amelyeket a termelés hibái és a javak elosztásának aránytalanságai ütnek. Minden dolgozni tudó embernek módot kell adni arra, hogy munkával tartsa fenn magát s intézményesen kell gondoskodni a munkaképtelenekről és aggokról. Ó, milyen messze vagyunk attól, hogy a valóság borsóján térdelő ideológusoknak ez az álmoképe testet öltösn! A kísérletezések mennyi gyötrelmes vergődésén kell még az emberiségnek keresztülmennie, amíg odáig jutunk, hogy a kormányzatok legfontosabb és az államháztartási kiadások tulnyomó részét lefoglaló feladata lesz a szociálpolitikai kötelezettségek teljesítése. Egyelőre az államok bevételei a maximális adózás mellett is csekélyek az állami szükségletek hiánytalan fedezésére. Az ipar, kereskedelem, mezőgazdaság, közoktatás, közigazgatás és igazságszolgáltatás terén rengeteg tennivaló halmozódott fel, ami nélkül hízagos marad a konszolidáció és aminek energikus keresztülvételére tíz év után csak most történt meg nálunk a sikerrel kecsesgőz elindulás, miután a parlamentarizmus keretei között minden experimentum hiábavalónak bizonyult. De akármennyire jogosult az új éra pozitív eredményeiben bizó optimizmus, akármilyen öröndetes, hogy az államkormányzás végre kitört a vérszes pártoskodás *circulus vitiosus*-ából, nem lehet tudni, hány telet kel még a nyomorok átálderegni, míg királylányvá lép elő a népiéleti politika szegény, szomorú hamupipőkéje.

— Jó annak, akit nem nyomaszt az adófizetés gondja — sóhajtok fel az adók keresztje alatt nyugve. Gondoljunk azonban arra, hogy az adómentesség a nyomor előjoga és a nyomor ajtaján most zörget a legborzalmasabb végrehajtó: a tél. Nem lehetünk annyira elfoglalva a magunk bajával, hogy ne szánjunk egy darab kenyeret az éhezők jóllakására és egy szál tüzelőfát a fagyoskodók felmelegítésére. A tél adókvetését a megsarcolt szegénység csak a társadalom jótékonyágához felelősebbé teszi.

Nyugdíjazták Rajics Szvetiszláv beogradi főispánt

Dr. Baltics Vinkó volt ljubljani főispán került a beogradi tartomány élére

Beogradból jelentik: A közigazgatási apparátus kieserése Taja keddi napon megkezdődött. Öfelsége Alekszandar király ukázt irt alá, amelyvel négy főispánt nyugdíjazott és helyükre négy új főispánt nevezett ki.

Nyugdíjazták Rajics Szvetiszláv beogradi főispánt,

továbbá Petkovics Milán nőt, Bozsović Bozsídár pristinai és Hraznica Mahmud bég bihácsi főispánt.

A beogradi tartomány élére dr. Baltics Vinkó nyugdíjazott főispán került,

női főispán Jovanovics Milorád belügyi inspektor, pristinai főispán Matics Györgye belügyi inspektor és bihácsi főispán dr. Petrovics Dusan nyugalmazott főispán lett.

Dr. Baltics Vinkó, az új beogradi főispán, akinek hatásköre csaknem az egész Bánátra és Bácska néhány városára terjed ki, szlovén ember és hosszú ideig volt ljubljani, majd uzsicei főispán. Mindenki mint rendkívül korrekt, nagy tapasztalatu és európai látókörű tisztviselőt ismeri. A többi kinevezett főispán is a jugoszláv közigazgatási kar elismert kiválóságai közül került ki.

Elfoglalták hivatalukat az új miniszterek

Kedden délelőtt letette a hivatali esküt dr. Mazsuranics Zselimir, az újonnan kinevezett kereskedelmi miniszter. Dr. Mazsuranics az eskü letétele után azonnal elfoglalta a hivatalát. Ugyan-

csak hivatalba lépett kedden egy a postaügyi miniszteriumban, mint a külügyminiszteriumban dr. Kumanudi Koszta is, aki amellet megártja a beogradi polgármesterséget is.

Dimitrije patriarka a miniszterelnöknél

Dimitrije patriarka kedden délelőtt a miniszterelnökségen meglátogatta Zsitkovics Petár miniszterelnököt. Hosszasan tanácskozott a miniszterelnök kedden Jettics Boskó udvari miniszterrel is.

A kormány tagjai közül kedden Makszimovics Bózza közoktatási és Kumanudi Koszta postaügyi miniszter voltak audiencián Alekszandar király öfelségénél.

A beogradi olasz követ látogatása Kumanudi helyettes külügyminiszternél

Gall beogradi olasz követ kedden délelőtt meglátogatta Kumanudi Koszta helyettes külügyminisztert, akivel hosszasan tárgyalt.

Dr. Krafft István tanácskozása a miniszterelnökkel

Dr. Krafft István, a jugoszláviai németek vezére kedden délelőtt meglátogatta Zsitkovics Petár miniszterelnököt. Dr. Krafft mintegy husz percig beszélgetett a miniszterelnökkel a nemzeti kisebbségek helyzetéről.

Inayat Ullah az új afgán király

Amanullah Párisban telepszik le

Londonból jelentik: A londoni afgán követség hivatalos értesítést kapott Kabulból, hogy Amanullah király tényleg lemondott a trónról. A kabuli távirat szerint a lemondási okirat úgy szól, hogy Amanullah hazáját kívánja szolgálni és abban reménykedik, hogy az ország békéje helyreáll, ha átengedi a trón bástyáinak, Inayat Ullahnak.

Az új király már hétfőn átvette az uralkodást. Köztudomású Inayat Ullah királyról, hogy angolbarát,

tehát minden biznnyal jó viszonyra fog törekedni Indiával.

A trónváltás ellenére is nagy a veszedelem Afganisztánban, különösen Kabulban, mert nincs kizárva, hogy a lázadó törzsek az új királyt sem fogják uralkodójuknak elismerni.

Amanullah még ezen a héten elutazik Kabulból és végkép Párisban akar megtelepedni, ahol legnagyobb visszavonultságban fog élni.

A római kérdésközeledik a megoldáshoz

Kétszázhatvan négyzetkilométer területű lesz az egyházi állam

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség római tudósítója az egyházi állam kérdéséről a következőket írja:

Már legalább két éve bizalmas tárgyalások folynak az olasz kormány és a Szentzsák között, a független egyházi állam kérdéséről. Az elért eredmények eddig még nem ismeretesek minde részleteikben. Elsősorban megegyezés történt a pápai palotához tartozó terület némi megnagyobbításáról. Ezen a területen a pápának teljes szuverenitása lesz, mint amint például San Marino közársaság élvez. Ezenkívül a pápa az egykori egyházi állam területéért nézbeli kártérítést kap és az eredetileg négy milliárd lírát kitevő összeget egymilliárdra szállították le.

A Szentzsák és az olasz királyság között az egyezményt államközi szerződéssel léptetik életbe, amelyet a két fél, mint egyformán szuverén hatalom kötne meg. A Vatikánban eddig teljes hallgatásban burkolóztak. Gasparri bíbornok a diplomaták kérdéseire kiementette, hogy a római

kérdés jogilag még mindig abban a stádiumban van, mint eddig, nem tagadta azonban, hogy a végleges rendezésről bizalmas tárgyalások folynak.

Londoni jelentés szerint, a Daily Telegraph jelenti Rómából, hogy a Jezsuita-rend generálisa Rómából Franciaországba utazott, hogy ezeknek az országoknak biborosaival ismertesse a Vatikán és az olasz kormány között az egyházi állam újból való felállítására ügyében készülő egyezményt.

Az új egyházi állam a Daily Telegraph értesülése szerint 260 négyzetkilométer területű lesz, mintegy 10.000 lakossal. Az egyházi állam területen lakók állampolgárságuk felől maguk döntenek. A Szentzsáknak meg lesz az a joga, hogy nemkívánatos személyektől megtagadja területén az állampolgárság elismerését. A Daily Telegraph jelentése mindenfelé nagy feltűnést keltett, mert a lap értesüléseit beavatott körökben is autentikusnak tartják.

Minich professzor szerint Erdélyi cukorspárgával vagy ablakzsínórral fojtotta meg feleségét

A törvényszéki orvosszakértő előterjesztette véleményét — „Én nem gyilkoltam meg a feleségemet” — kiáltotta Erdélyi magából kikelve a mai tárgyaláson

Budapestről jelentik: Kedden már reggel fél kilenc órakor nagy a sürgős-forgás az esküdtársi tárgyalóteremben. A folyosók üresek, csak Agoston rendőrfelügyelő és rendőrei állanak az ajtók körül, amikor nagy faládával a vállán megérkezik Minich tanár ösbajuszos altisztje. A súlyostartalmu ládát becipeli a terembe és a jegyzők asztalán csomagolja ki belőle a nagy üvegeket, Forgács Anna preparált hullarészeit.

Egymás után rak ki a barna ládából hat üveget. Az egyik üveg széles, mint egy kompótos üveg. Ebben vannak az elbarnult, elkékült, sötét vöröses, szakadozott szélű, összehúzódott hullarészek. A kar-

csubb üvegekben a gégerészek, a bördarabkák vannak, amelyeket az orvosszakértők preparáltak. Tíz perc múlva már gyülekezik a közönség. Megérkeznek a bíróság tagjai, az orvosszakértők. Minich, Kenyeres és Németh orvosprofesszorok, Bakody Aurél orvosszakértő és Kelemen Endre Zoltán az ellenőrző orvosszakértő.

Kilenc órakor érkezik az esküdtársi terembe dr. Márki-Zay Lajos országgyűlési gyorsírói osztálytanácsos és dr. Papp Sándor gyorsírói titkár. A védelem rendeltette ki a két parlamenti gyorsírót az Erdélyi-tárgyalás keddi napjára, az ellenőrzés pontosságának érdekében.

Izgalmasan döntő nap: az orvosszakértők napja

Kilenc óra után vezetik be a terembe a fogházörök Erdélyi Bélát, aki idegenkedve, furcsa fintorral nézegeti az asztalon lévő hullarészeket.

Fél tíz órakor vonul be Schadt elnök bírival. Int az altisztnek, aki a hullarészes üvegeket egyenként az asztal alá rakja. Nem marad ott az asztalon más, csak a kristályosüveg, a festett pohárral, amit az orvosszakértőknek készítettek oda.

— Ma az orvosszakértő urak kihallgatására kerül a sor

— hangzik a csendben Schadt elnök szava — de elébb még néhány irat ismertetésére van szükség. És dr. Falaky János bírő már meg is kezdi az iratok további ismertetését. Felolvassák a dr. Pichler által kiállított

halotti bizonyítványokat, majd az orvosi véleményeket, amelyek szerint

a veronálmérgezés folytán agóniás állapotba került Forgács Annát fojtogatással ölték meg.

Ezután dr. Schmidt és dr. Sindelka klagenfurti orvosszakértők véleményét olvassák fel.

»A fojtogatás nem történnhetett kézzel!»

A vélemények szerint a fojtogatás nem kézzel történt és

agóniás állapotban történt a fulladás.

Nincsen kizárva azt sem, hogy a veronál is elég lett volna Forgács Anna halálának előidézésére és a zsinogelés csak a halál siettetését célozta.

— Én nem gyilkoltam meg a feleségemet — kiáltja magából kikelve Erdélyi

Az iratok felolvasása után Schadt tanácselnök ezután maga elé szólítja Erdélyi Bélát, megkérdezi tőle, hogy mit szól a felolvasott vallomásokhoz.

— Már szombaton meg akartam tenni megjegyzéseimet — mondja Erdélyi, aki vérvörös arcú áll meg a tanácselnök előtt, gesztikulál. Közben azonban a hangja akadozik.

— Tessék — szól hozzá a tanácselnök szeliden.

— Teljesen hozzá nem értő, illetéktelen egyének vádolnak engem azzal — kiáltja Erdélyi — hogy megöltem, lelöktem, megfojtottam, megmérgeztem a feleségemet.

Ezután rövid szünetet tart, láthatóan gondolkodik, majd újra kezdi, még hevesebben, még jobban gesztikulálva.

— Tiltakoznom kell ellene. Egy szobalány, Thiem Hilda, egy hisztériás, egy kártyavető szobalány véleménye ez és erre alapítják a vádat.

Megint elhallgat Erdélyi Béla, hogy aztán szinte eruptív módon törjön ki belőle a szó.

— Én nem gyilkoltam meg a feleségemet — kiáltja olyan hangon, hogy hangja teljesen betölti a hatalmas esküdtársi termet. — Én nem löktem le, nem mérgeztem meg, nem fojtottam meg. Egyedül a bíróság bírhatja ezt el.

Schadt tanácselnök szeliden bólint a vádolt felé. Erdélyi Béla kipirult arcú szélesen gesztikulálva így folytatja:

— Még egyes észrevételeket akarok tenni feleségem eltemetésére vonatkozólag. — Azt mondták itt, hogy én érzékellenlőt álltam a koporsó mellett, nem látták, hogy sírok. Hát ez lehet, én csakugyan nem sírok.

Én nem vagyok az az ember, aki sír, aki meg akar hatni valakit.

Azt azonban, hogy én milyen lelkiállapotban voltam, nem láthatta senki sem. Az én szomorúságom, az én bánatom nem tartozik senkire, az csak engem illet. Én a szomorúságomat, bánatomat a temetésen senki előtt nem akartam feltárni. Az sem igaz, hogy én azon a helyen, ahol a feleségem lezuhant, keresztet akartam felállítani. Én jó zsidó ember vagyok és eszemágyában sem volt, hogy a feleségemnek keresztet állítsak. Meg kell jegyezni, hogy

a halál napján még senki semmiféle gyanusát ellenem nem tudott mondani,

csak a halál követő napon indult meg a sugdolózás.

— Ami a tizezer dolláros biztosítást illeti, én állítólag a csendőröknek nem mondtam meg először, hogy milyen nagy összegre van biztosítva a feleségem. Ez nem igaz, mert kiderült az iratokból, hogy igenis a csendőröknek megmondtam, hogy tizezer dolláros biztosítást kötöttem.

— A klagenfurti orvosi véleményekre vonatkozólag pedig az a megjegyzésem, hogy az első orvosi vélemény szerint a feleségem gégefője nem volt eltörve, a második vélemény szerint már el volt törve. Hát akkor most tessék megállapítani, hogy ki törte el a gégefőt az első és a második orvosi vizsgálat között,

— mondja Erdélyi, mosolyog, szétárja a karjait és leül.

Már hangzik is az elnök szava:

— Most következnek az orvosszakértői vélemények...

— Kérem az orvosszakértő urakat, szíveskedjenek ide fáradni a bíróság elé.

Egyszerre csönd lesz az egész teremben. Izgatottan figyel mindenki, mert mindenki érzi, hogy első fokon most dől el az Erdélyi-per.

Minich Károly dr. egyetemi tanár, Kenyeres Balázs dr. egyetemi tanár törvényszéki orvosszakértők és Kelemen Zoltán dr. főorvos ellenőrző orvosszakértő leteszik az esküt, majd a bíróság megkezdi a törvényszéki orvosszakértők kihallgatását.

Minich tanár áll a bíróság elé és kijelenti, hogy Kenyeres professzorral együtt végighallgatta mindazoknak a tanuknak vallomását, akik orvosi szempontból jelentős vallomást tettek, figyelemmel kísérték a per lefolyását, áttanulmányozták az iratokat és együttes véleményét alkották, amelyet ő fog a bíróság előtt ismertetni.

— Az ügyet — mondja Minich tanár — két részre kell osztani. Az első rész a májusi mérgezés, a második Forgács Anna elhalálozásának körülményei.

Ismerteti a májusi eset körülményeit és az arra vonatkozó vallomásokkal foglalkozik, majd kijelenti, hogy Erdélyi nemesak a szállodában, hanem

a szanatóriumban is többször látta, hogy feleségének beadott valamilyen, még Anna eszméletlen volt

és csak akkor tett említést az általa beadott orvosságról, amikor Forgács Anna már túl volt az életveszélyen. Ha összefoglalják mindazt, amit a májusi esettel kapcsolatban a tanúk és az orvosok mondtak, akkor meg kell állapítani, hogy sem ártó, sem halálos esetet következtében beadott mérgezés nem forog fenn, hanem lényegesen kevésbé mérgező, mint a szanatóriumban beadott mérgezés, még pedig veronálmérgezés áll fenn és ha nem vették volna idejében szanatóriumba a beteget, akkor bizonyára az életébe került volna a mérgezés.

Felmerült még, hogy Erdélyi mindenképpen el akarta hátrítani a mérgezés gyanúját és inkább Forgács Anna hisztériájával akarta magyarázni az ügyet. Ezzel szemben semmi olyan adat nem merült fel, amely bizonyította volna, hogy Forgács Anna veronált szedett volna, sőt azt sem, hogy receptet kapott volna valakitől.

Minich tanár megdieséri az osztrák orvosokat

Ezután a millstatti eseményekre tér át Minich professzor a hallgatóság egyre fokozódó érdeklődése közben. Kijelenti, hogy az osztrák orvosok alapos, jó munkát végeztek, aminek bizonyítéka az, hogy a nyakon levő elváltozások ellenére, amelyekből a halál okát megállapíthatták, mérgezésre is gondoltak. Dicséretleg emlíkszik meg Greil vizsgálóbíró működéséről is.

Amikor az orvosszakértő erről beszél, Erdélyi han-

gosan nevet, mire az elnök rendreutasítja. Dr. Minich így folytatja, hogy

Greil nagy gondossággal és előrelátással folytatta le a vizsgálatot.

Az orvosszakértő ezután a boncolási jegyzőkönyveket, továbbá a boncolásról kihallgatott tanúk vallomását ismerteteli és ezekből megállapítja, hogy

kizártnak lehet tartani, hogy belső elvérzés okozta a halált.

A halál haláltusa nélkül következett be, vagy legfeljebb nagyon rövid ideig tartó tusa után.

A narkotikus halálózást hosszú haláltusa előzi meg, tehát nem a mérgezés következtében állott be a halál.

A grácí vegyvizsgálat megállapította, hogy a testben két-három gramm veronál volt, de a mérgezés nagy része a vizelettel és a boncolás közben eltávozott a testből. Így legalább háromszorosát kapta ennek az adagnak Forgács Anna és bár a veronál az egész testben szétoszlott,

Minich professzor határozottan kijelenti, hogy nem hiszi azt, hogy a halált veronálmérgezés okozta,

ámbar a szervezetbe jutott veronál halálos lehetett és valószínű, hogy

csütörtökön, pénteken vagy szombaton a veronál is megölte volna Forgács Annát, de közbejött valami,

ami megelőzte a romboló folyamat megindulását és az eredmény más uton következett be.

Amikor a halál közvetlen okának előidézéséhez érkezik az orvosszakértő, a terem néma csendben, rendkívüli izgalommal várja dr. Minich véleménye folytatását.

Az orvosszakértők véleménye

Erre vonatkozólag — folytatja dr. Minich — még kevesebb adat áll rendelkezésre, mint a májusi mérgezésről. Hétfőn férjétől kapott Forgács Anna veronált. Ettől az időtől kezdve narkotikus jelenségek lépnek fel. Ezért kétségtelen, hogy Erdélyinél még több adag veronált kapott és mindig újabb és újabb dozist adott neki.

— Erdélyinél kezelőorvosa, dr. Pichler a nyak jobb oldalán ujjnyi hosszúságú, másfél centiméteres sávot konstatait, minthogy pedig agyarázkódás lehetetlen és a boncolás eredménye belső elvérzés lehetőségét is kizárja, meg kell állapítani, hogy

a halál a nyakon talált erőművi elváltozással függ össze.

Dr. Minich felsorolja azokat a tanukat, akik vallo-másuk szerint látták a nyakban ezeket a stráfokat és a nyaknak ez az elváltozása arra utal, hogy itt erőművi hatás történt. Az orvosok keztyűvel való megfojtást véleményezték, de ez nem helyes, a keztyűvel való megfojtásnál a körmök helyén a nyakon ujjnyomoknak kell lenniük. Azokat az elváltozásokat, amelyeket Forgács Anna nyakrésznél találtak, csak zsinogelés okozhatta.

A bűnjeltek közül Minich professzor elővesz egy keskeny üveget, amelyben spirituszban vékony sárga hártya látható. Az üveget megmutatja az elnöknek, a bírónak, az ügyésznek és a védőnek, majd a fényképfelvételeket is előveszi és megismétli, hogy a nyakon látható nyomokat csak zsinogelés okozhatta. A zsinogelés közben a zsinog helyét változtatta, valószínűleg a tettes akaratából. Erre a nyakon levő sávokból lehet következtetni. Ugyanesek valószínűnek kell tartani a nyomokból, hogy

a zsinoget a tettes az ujjára csavarta.

A sál, amelyről a tárgyaláson többször volt szó, összeszeesavarás folytán alkalmas ugyan a zsinogelésre, de semmi valószínűség sincs arra, hogy ez a sál szerepeit volna a zsinogelésnél.

Minich tanárnak ezt a meglepő kijelentését nagy moraj fogadja, majd amikor ismét csend lesz a teremben, Minich professzor folytatja vallomását.

— Inkább számításba jöhet cukorspárga vagy ablakzsínór.

Minthogy pedig arra, hogy Forgács Anna természetes halállal halt meg, semmi adat nincs, a nyakon észlelt elváltozásokból megállapíthatom, hogy

Forgács Anna halálát zsinogelés okozta. Ez a zsinogelés veronálos bódulatban történt és a bódulat a halál bekövetkezését késleltette, mert ilyenkor az oxigénhiányosság lényegesen kevesebb.

— Miután Erdélyi a májusi mérgezés alkalmával nagyon is megismerhette a veronálmérgezés körülményeit, augusztus 23-án, amikor a kezelőorvost lebeszélte, hogy meglátogassa feleségét és Gáldyt sem engedte be, továbbá nem mondtotta, hogy Annának veronált adott be, bizonyosan kellett tudnia, hogy felesége nem jótékony, fűtő álmát alussza, hanem veronálos bódulatban fekszik.

— Ezzel meg is feleltem mindazokra a kérdésekre — mondja dr. Minich, — amelyeket hozzám intéztek.

Az elnök ezután enunciatja, hogy a vád és a védelem csütörtökön intézhet kérdéseket az orvosszakér-

tökhöz, továbbá csütörtökön kerül sor Kenyeres professzor kihallgatására is.

Pót-tárgyalás az orvosi asztal mellett

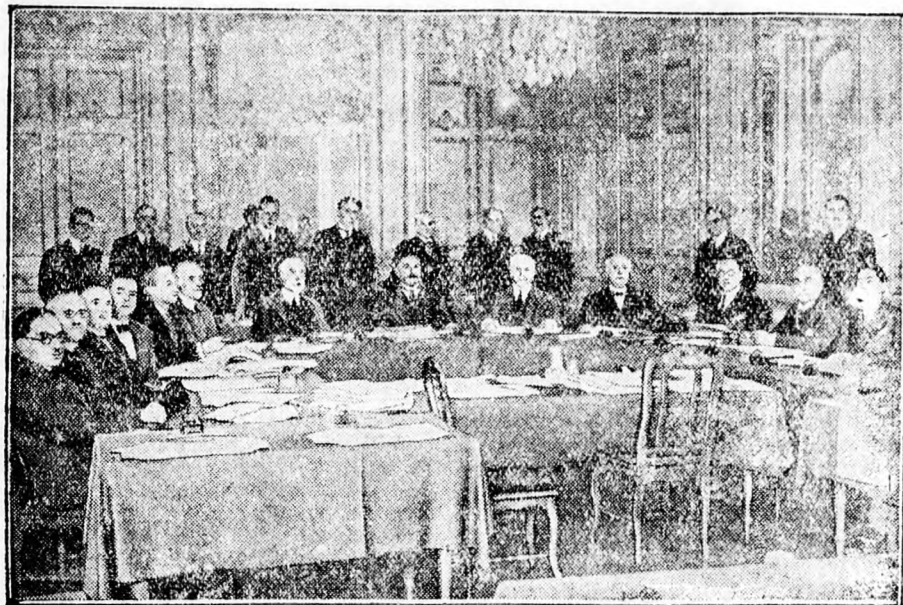
A tárgyalás befejezése után a közönség nem sietett elhagyni a termet, mint ahogy azt máskor szokták tenni, hanem mindenki az orvosi asztalhoz sietett, hogy a hullarészeket megnézhesse. A teremőrök azonban senkit sem engedtek oda a hivatalos személyeken kívül, akik sorra gratuláltak Minnich professzornak.

Odasietett dr. Gál Jenő is és ez alkalommal létrejött a kibékülés az orvostanár és a védő között, aki az utóbbi időkben igen hevesen támadta a tárgyaláson Minnich professzort. Maga Schadt elnök is odament és résztvett a kifejlődött magánbeszélgetésben, amelynek során Minnich tanár az ottlevő hullarészekről tartott előadást.

Amikor Erdélyit a fogházörök elvezették a terem-ből, Gál Jenő védő odaszólt hozzá:

— Az a fontos, hogy a sál-hipotézis is elesett.

A jóvátételi bizottság ülésezik

A jóvátételi bizottság ülése Párisban, amelyen a jóvátételi szakértők személyéről döntöttek

Belgiumban letartóztatták egy angol munkáspárti bizottság tagjait

Nem engedték meg nekik, hogy átutazzanak Belgium területén

Londonból jelentik: Osztenében hétfőn letartóztatták Saklatvala indiai származású angol kommunista képviselőt s Maxton munkáspárti képviselőt és őrizetbe vették az imperializmus ellen küzdő liga titkárát, Bridgemant is. A letartóztatottak tagjai egy angol munkásbizottságnak, amely hétfőn délben indult el Londonból, hogy részt vegyen az imperializmus ellen küzdő liga kölni kongresszusán. A bizottságnak csupán két tagja, Cook és Alexandre Gossig folytathatta útját.

A rendőrsztviselők tudára adták az angol képviselőnek, hogy a belga igazságügyminiszter utasítása alapján nem engedhetik meg nekik a Belgiumon való átutazást. Miután a letartóztatottak becsületszavukat adták, megengedték nekik, hogy az éjszakát egy szállodában töltsék el és utasították őket, hogy kedd délelőtt az első gőzzel utazzanak vissza Angliába. A letartóztatottak telefonton kérték a brüsszeli angol követség és Baldwin miniszterelnök intervencióját.

Megkezdték a bécsi újságíró-gyilkosság tárgyalását

Pöfl Oszkár azzal védekezik, hogy behajszolták a gyilkosságba

Bécsből jelentik: A bécsi esküdtbírósg kedden kezdte tárgyalni Pöfl Oszkár bécsi újságíró gyilkossági bűnperét. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és az esküdtszéki tárgyalóterem zsúfolásig megtelt hallgatósággal. A tárgyalást csak másfél órással nyitották meg, mert az esküdtök kisorsolása sokáig húzódott. Gürtler dr. védő ugyanis tiltakozott az ellen, hogy bécsi esküdtszékből állítsák össze az esküdtbírósgot. A bíróság a védő előterjesztése alapján úgy állította össze az esküdtbírósgot, hogy az esküdtszék tagjai között csak két bécsi van, a többi tíz részben burgenlandi, részben a-sóausztriai vidéki kisparos és az esküdtök között négy nő is van. A zsúfolt tárgyalóteremben megjelent a meggyilkolt Wolff Brunó újságíró özvegye is.

Fegyveres őr kísérte a tárgyalóterembe Pöfl Oszkárt, aki közömbösnek akart látszani és hóna alatt nagy aktatászkát szorongatott. Az általános kérdésekre elmondotta, hogy 1888-ban született Szolnokon, bécsi illetőségű, nős két gyermek apja, vagyontalan és büntetlen előéletű. Ezután felolvassák a vádiratot, amely ismerteti a hietzingi törvényszéken lefolyt becsületsértési pör tárgyalását, amelynek során a vádirat szerint

Pöfl a magával hozott revolver biztosító zárját már előre kinyitotta és hat lövést adott le Wolff Brunóra,

amelyek közül négy talált, úgy hogy Wolff azonnal meghalt.

Pöfl a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy hosszú ideig foglalkozott azzal a gondolkattal, hogy ellenfelét elterzi láb alól.

A vizsgálat további során azonban tagadta azt a szándékát, hogy meggyilkolja volt kollegáját. A vádlott ezután ismerteti a gyilkosság előzményeit. Wolff Brunó különböző vádakat emelt Pöfl Oszkár ellen, amelyek miatt Pöfl becsületsértési pert indított. Ebben a perben elrendelték a valóság bizonyítását és

megállapítást nyert, hogy Wolff Brunó vádjának nagy része helytálló, mert Pöfl mint a Neues Wiener Journal közgazdasági szerkesztője, visszaélő állásával,

A valóság bizonyítása során megállapítást nyert volna — mondja a vádirat — hogy Pöfl Castiglioni bécsi bankártól ötezer sillinget kapott különböző szívességekért, amelyeket a bankárnak lapjában tett s ezen az összegben autót vásárolt. Ezenkívül Lederer bécsi nagyiparostól ezeröttszáz sillinget kapott, hogy elhallgattassa a Lederer ellen megindult sajtótámadásokat. Végül Marek mérnöktől háromszáz sillinget vett fel, miután Marek egy találmányát megdicsérte. Így megállapítható, hogy Pöfl nyereszkekésre használta fel állását és ilyen körülmények közt

a vádlott tudhatta, hogy a becsületsértési perben ellenfele fog győzni.

Már déli tizenöt óra volt, amikor az elnök megkezdte Pöfl kihallgatását. Arra a kérdésre, hogy

Rádiós keserve — rádiós öröme

A rádió világában
Van most nagy felfordulás.
Uj hullámhosszra költözött
Minden adóállomás.

Az új hullám sok bajt okoz,
A rádiós mást se tesz:
Éjjel-nappal forgat, csavar,
Állomásokat keres.

Mégsem ismeri ki magát
Más ebben a khaoszban,
Csak akinek KONRÁTH-féle
SÁBA rádiója van.

Mert a Sába legjobb gyártmány,
Aki ilyet vesz, jól jár,
Mindenféle hullámhosszat
Egy perc alatt megtalál.

bűnösnek érzi-e magát, a vádlott így felelt:

— Beismervem, hogy megtörtént.

A vádlott ezután részletesen elmondotta élete folyását. Elmondotta, hogy a háború alatt a miniszterelnökség sajtóosztályán teljesített szolgálatot, majd később önként jelentkezett a Frontra.

Vallomása alatt a vádlott állandóan mosolygott, ami megbotránkozást keltett a tárgyalóterem közönségében. Pöfl részletesen ismertette a Neues Wiener Journal szerkesztőségében uralkodó állapotokat és közben gyalázkodó szavakkal illette a meggyilkolt Wolff Brunót, azt állítván, hogy »Wolff és barátai zsákmányra leső csorda« volt. Ezért az elnök erőlesen rendutasította a vádlottat.

A tárgyalás a délutáni órákban sokat vesztett érdekességéből. Az érdeklődés is megcsappant és a hallgatóság részére fenntartott padosorok egymásután kárrültek.

Pöfl azzal védekezett, hogy Walter Brunó és az újságírószövetség hojszája kergette a gyilkosságba,

A vádlott ezután több mint egy óráig tartó beszédet mondott, iratokat olvasott fel és hosszasan beszélt arról, milyen kétségbeesett helyzetbe került akkor, amikor a Neues Wiener Journal-tól távoznia kellett.

A fő tárgyalás legérdekesebb része pedig az a negatívum volt, hogy sem az elnök, sem a vád, de még a védelem részéről sem vetették fel egyetlenegyszer sem azt a kérdést, hogy kinek a feleltámasztására költötte a vádlott a hirdetési üzletet. A Neues Wiener Journal tulajdonosa, akit erre vonatkozóan akartak kihallgatni, orvosi bizonyítvánnyal mentesítette magát a vallomási kötelezettség alól.

A chilei földrengés

A Calbuco vulkán, amelynek lávája több falut elpusztított Chileben

Szovjetoroszországot újabb diplomáciai vereség érte a távol keleten

Anglia elismerte a nankingi kormányt — A keletmandzsuri vasút igazgatását kivették az oroszok kezéből — A Kellogg-paktum és Szovjetoroszország „amerikai orientációja“

London, január 13.

Két esztendővel ezelőtt Moszkva mindent feltett egy lapra. A lapot kínai forradalomnak nevezték és voltak pillanatok, amikor a civilizált világ kénytelen volt elismerni a szovjet diplomáciai sikerét. Borodin és Karachan mesterkedései a Távol Keleten meghozta gyümölcsét, vér folyt, gurult az aranyrubel és a szovjet vörös zászlója dél felől közeledett észak felé. A nyugati hatalmak pozíciója Távol Keleten kritikussá helyezte a kommunista agitátoroknak sikerült az idegenek elleni ügyis állandóan lappangó ellenszenvet még jobban szítani, úgy hogy már-már bekövetkezett az, amire Moszkva olyan nagyon vágyott Anglia vagy Japán fegyveres beavatkozása és a nyomon következő kaos. A kínaiak azonban lassan átláttak a szítán. Néhány taktikai ballépés felfedte előttük a »kedves barát«, az »önzeten tanácsadó« Szovjetoroszország szerepét és tulajdonképeni céljait. Amikor a kommunista agitátorok már-már kezdték kezükbe venni a hatalmat, a kínaiak egyszerűen kidozták őket. Anglia sem volt ugyanis azalatt télen.

Az angol sakkhúzás

A kínai forradalom már nyugvóponton jutott. A Kaomingtang nemzeti irányu fejlődést tűzött ki zászlójára, a kommunista irányt teljesen száműzte programjából. A nankingi kormány gyakorolja a tényleges uralmat a mai Kínában. Mint teljesen meg nem erősödött kormány, eddig nem volt kifelé hatalma, főleg pedig hitele.

Mint a bomba, úgy hatott a londoni hír a napokban, hogy az angol kormány hivatalosan elismerte a nankingi kormányt és ezzel az angol-kínai jóviszonyt egy csapásra helyreállította.

Mindenre el voltak készülve Moszkvában, csak erre nem.

A nankingi kormány elismerése — Anglia részéről világpolitikai fontosságú. Nemcsak a szovjet és Anglia elkeseredett küzdelmében fontos fejlődési pont, hanem Anglia távolkeleti politikájának megváltoztatását is jelenti.

A simulékony angol diplomácia sietett az eseményeket úgy értékelni, amint azok ténylegesen állanak. A nemzetközi öntudatában megerősödött Kína szerepe a jövőben mindig nagyobb lesz. A 250 millió sárga olyan tényező a világ össznépszerűségében, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni. Anglia volt tehát az első között, akik a kínai kérdésben állást foglaltak — Kína mellett. Csak nemrég volt szó újabb an-

gol-japán szövetségről. Ennek aktualitása most háttérbe szorult az új, bátran mondhatjuk már: angol-kínai együttműködés előtt. Az új orientációnak már meg is volt a hatása. Talán nem véletlen, hogy

a keletmandzsuri vasút szovjet orosz diktátort ugyanaznap, amikor az angol elismerés történt, kínai direktorral váltották fel.

A mandzsuri vasút ugyanis közös orosz és kínai igazgatás alatt áll. Minthogy az oroszok építették, Kína szerződés szerint az oroszoknak helyet biztosított a vasút technikai és kereskedelmi igazgatásában. A forradalom alatt a szovjet ugyan minden jogáról lemondott a keletmandzsuri vasutat illetően Kína javára, hogy ezzel a sakkhúzással megnyerje magának a kínaiakat és »önzeten« barátoknak mutakozzék. De a valóságban nem került arra a sor, hogy az igazgatást a kínaiak átvegyék. Jelenleg tehát olyan hatalmas diplomáciai vereségek sorozata érte Moszkvát, melyet a távol keleten aligha fog egyhamar kiheverni. Az angol diplomácia pedig hatalmasan megerősítette kereskedelmét és iparát Kínában.

Ujra a Nyugatra?

A legújabb diplomáciai vereség már érezte is hatását. A lengyel kormány felajánlott egyezményt, hogy a Kellogg-paktumot aláírják, szinte csak ellenhúzás akart lenni. Ez a mesterkedés azt jelenti, hogy

a szovjet újból nyugatra helyezte át akciójának súlyát.

Az újabb tétő alá került német-orosz szerződés is azt mutatja. Minthogy keleten visszaverték, most nyugaton tapogatózódik. A Kellogg-paktummal való zsonglőr-ködésnek oka az, hogy Amerikában kedvező benyomást keltsen és egyben a nyugati munkástömegek előtt a »békés szándékot« újból aláhúzza.

Ezek a kísérletek azonban kudarcra végződtek. sem Lengyelország, sem Románia nem álltak kötélnél és a szovjet jelenleg meglehetősen elszigetelten áll a világban.

Igy Perzsiában, ahol két esztendővel ezelőtt szava még meglehetősen nagy volt, ma ugyszólván teljesen elvesztette a talajt. A tervezett orosz-perzsa vasút építésének tervét a perzsa kormány teljesen elvetette. Afganisztánban is állandóan csökken a befolyása. Törökországban sem tud lábrakapni Moszkva agitációja. A lassu, de biztos elszigetelés mindinkább kialakul. A nagy harc, mely keleten, a két régi rivális között folyik, alighanem rosszul fog végződni Moszkvára nézve.

Aki a világ legmagasabb hegyére akar feljutni

Finch londoni professzor Zagrebben nyilatkozott újabb terveiről

Zagrebból jelentik: Vasárnap érdekes vendége volt Zagrebnak. Jugoszláviai előadó körútján ideérkezett Sir George Ingele Finch, a londoni egyetemen a fizika-kémia tanára. Nemzetközi hírnevét Finch professzor néhány év előtt szerezte meg, amikor egy angol tudós társaság egyik vezető tagjaként elindult a világ legmagasabb hegyes csúcsának, a Himalaya legmagasabb pontjának, a Mount Everestnek megmászására. Az expedíció tudvalevőleg két évig volt uton, 1924-ben indult és 1926-ban tért vissza. Vezetője Bruce tábornok volt. A tudós társaság a vakmerő uton sok értékes tudományos anyagot gyűjtött ugyan, de magát a végcél nem tudta elérni: nem jutott fel a hegy csúcsáig, a rettenetes klimatikus viszonyok megakadályozták az expedíció tagjait, hogy eljussanak a Föld legmagasabb pontjára, a félelmetes Mount Everestre, amelyet a bennszülöttek istenfélően Csomo-Lungmanak, a Világ Anyjának neveznek.

A szikár, negyvenöt év körüli fess angol professzor a kalandos ut utaglászik nem viselte meg. Optimista maradt a kudarc dacára és máris újabb terveket kovácsol, hogy a 8882 méter magas hegytetőre feljusson.

— Nem hagytunk fel a tervvel — mondja — hogy megmászuk a Mount Everestet. Mindenkor készek vagyunk újra indulni. Egyelőre a legnagyobb akadály a dalai lámának, Tibet egyházi fejedelmének engedélye, mert az Everest az ő fenhatósága területén fekszik s nem akar idegeneknek engedélyt adni, hogy megkíséreljék a felmenetelt. A bolsevikok ugyanis Tibetben nagy propagandát fejtenek ki, amely ellen teljes szigorral küzd Tibet patriárkális kormányzata. Ilyen körülmények között európai általában nem látnak szívesen arrafelé, ez pedig nagyon megnehezíti amugyis óriási küzdelmünket, amit a természet ellen kell vívniunk. Egyszer már, az orosz-japán háború

idején, ugyancsak a politikai bonyodalmak miatt ráfizetett egy derék tudós, Havellock angol tábornok, aki eljutott ugyan Lhasaig, a dalai láma székhelyéig, de hogy aztán mi történt vele, ma sem tudjuk. Valószínűleg áldozata lett a bennszülött fanatikus féltékenységeknek, amelyet minden idegennel szemben éreznek.

— Ha azonban megkapjuk a dalai láma engedélyt, rögtön utunk indulunk.

— Első kísérletünk tapasztalatait az új expedíciónál értékesíteni fogjuk, hogy remélem, most nagyobb sikerünk lesz. Mindenekelőtt nem visziünk magunkkal huszontöt évnél fiatalabb és negyven évnél idősebb utászokat. Csak igazán tétől-talpig férfiak képesek dacolni az ottani hihetetlen éghajlattal és turisztikai nehézségekkel. Arrafelé, mintha az egész természet összekösdött volna az Ember ellen: a borzasztó orkánok, hóviharak, az ismeretlen és megközelíthetetlen terep, a kiüma...

— Talán mégis a klíma a legborzasztóbb. Már 7000 méter magasságban nem egyszer fordult elő, hogy a napon +92 Celsius volt, néhány méterrel odébb az árnyékban pedig —48 fok. Voltak olyan napok is, amikor a hőmérő hetven fokot is mutatott a fagypontra. Már én is gondolkodom, résztvegyek-e az újabb kísérletben, ha egyhamar nem jön meg az engedély. Két év múlva ötven éves leszek, ilyen korban pedig már nem ajánlatos merész kalandokba bocsátkozni. Már csak azért sem, hogy társaimnak esetleg ne essek terhére.

— Milyenek az emberek arrafelé, ezen az elhagyott vidéken? — kérdezem. — Én azt hiszem a magány zárkózottá, alattomosá teszi ott az embereket?

Éppen az ellenkezője áll — válaszolta Finch tanár. — Ezekben a magas régiókban csupa jó és becsületes emberrel találkozunk. Amennyire primitív az

életmódjuk, annyira megbízhatók és őszinték. Nem is hiszi, mily jó embereket termel a mostoha természet! Nepalból magunkkal vittünk bennszülött teherhordókat. Ideálisan becsületes emberek ezek, akik nem tudják mi az a félelem.

— És milyen volt az érzésük ott fenn, ahol már ritka a levegő is és lépten nyomon ott leselkedik a halál. Nem éreztek félelmet?

— Dehogyan is — válaszolta mosolyogva az angol tudós. Abban a hidegben úgy eltompul az emberben minden érzés, így a félelem is. Közömbössé lesz minden. Az ember már nem törődik azzal, hogy mi lesz vele. Csak akaraterije tartja fenn, kergeti tovább előre, hogy elérje a kitűzött célt. Jaj annak, aki ott nyolcezer méter magasságban gondolkodni, filozófiálni kezdene! Veszve volna az, aki arra a veszélyre gondolna, amely fenyegeti. Előre kell menni, ahogy két szerencsétlen elődünk tette, Mallory és Irvine. Talán minket is az ő sorsuk érhet, de talán győzhetünk is.

— Nem találtak támpontot, hová tünt el a két tudós? Elérték-e a csúcst?

— Meg vagyok győződve róla. Ott aztán valószínűleg meglepte őket a hideg vagy a vihar. Hogy hogy pusztultak el? Vagy megfagytak, vagy a vihar taszította őket valami hegyszakadékba, vagy pedig elfogyott az oxigénkészletük. Az ő eltűnésük körülményei valószínűleg örökre titok marad.

A lapokban azt olvastuk, hogy következő utjukra magukkal visznek kipróbált svájci turistákat, mert ők hozzá vannak szokva az ilyen terephez?

— Ez nem áll. Mi angolok egyedül megyünk. Tuljól ismerem a svájciakat. Maga a hosszú gyalogut Indián keresztül a Himalaya tövéig elvinné a kedvüket minden további kalandtól. Nem ismerik ennek a vidéknek nyelvét és viszonyait s olyan honvágy fogná el őket, hogy ők lemaradnának, amikor mi az ut legnehezebb részére készülünk. Arrafelé valóságos járványos betegség a honvágy.

Könnycédén mesélt ezeket Finch professzor és megissza teáját az előadás előtt. Mintha kitalált dolgokat mesélt volna, nem hajmeresztő bátorságról tanuskodó ölményeket. Világjáró angol, akinek el lehet hinni, hogy a Himalaya tetején sem fogja el a honvágy... P. O.

A falu szája

Épen és egészségesen került elő az áldozat, akiről azt híresztelték, hogy a községi bíró meggyilkolta

Oszijekről jelentik: Nem mindennapi eset foglalkoztatja a szlavóniai Bosnjaci község lakosságát. Szimics Istvánt, a község bíráját néhány hónappal ezelőtt, mint a Bácsmegeyi Napló is jelentette, súlyos vád miatt letartóztatták. Az ügyészség azzal vádolta Szimicsot, hogy meggyilkolta, vagy meggyilkoltatta Sumanovics Mátyás bosnjacii községi csordást, aki abban az időben nyom nélkül eltűnt a községből. Az volt a gyanu, hogy a bíró a büntett elkövetése után a holttestet valahol elrejtette.

Az eltűnés eredménye az volt, hogy Szimics a csordást valami rendzavazás miatt letartóztatta és csak másnap engedte el a község háza épületéből. Sumanovics szabadonbocsátása után mindenkinek arról panaszkodott, hogy ártatlanul csukták le és a fogdában súlyosan bántalmazták. Néhány nappal ezután a csordás nyomtalanul eltűnt a községből és rögtön ezután arról kezdtek szótételeben rebesgetni, hogy Sumanovicsot meggyilkolták. A csordás felesége is mindenfélét ezt a gyanuját közölte és mindenki a községi bírót gyanúsította a tett elkövetésével, akiről tudták, hogy az eltűnés előtt való nap záratta le Sumanovicsot, akivel különben is rossz viszonyban volt. A községi bírót letartóztatták és azóta Oszijeken volt vizsgálati fogságban.

Kedden meglepő fordulat történt az állítólagos gyilkossági ügyben. Kiderült, hogy az »áldozat« a legjobb egészséggel üdvözül és szó sincs arról, hogy meggyilkolták. A boszniai Lascenice község előjáróságától hivatalos átirat érkezett Bosnjacira, amely arról ad hírt, hogy Lascenice-n a csendőrök elfogtak egy gyanús viselkedő, lerongyolódott embert, aki Sumanovics Mátyás bosnjacii községi csordásnak mondta magát és azt állította, hogy hónapokkal ezelőtt távozott el a házából. A lefolytatott nyomozás során megállapították, hogy a Lascenice-n elfogott ismeretlen valóban a meggyilkoltnak hitt csordással azonos és az ártatlanul megvádolt Szimics Istvánt nyomban szabadlábra is helyezték.

A meghurcolt községi bíró most rágalmozásért felelőtlenséget tesz mindazok ellen, akik azt híresztelték róla, hogy ő gyilkolta meg a csordást.

VALDA-PASZTILLA
meghűlés, főhűlés, torokfájás ellen

Kapható minden gyógyszerárban

A Zsifkovics-kormány fokozott mértékben folytatja a régi kormány pacifista politikáját

Sor kerül a megoldatlan külpolitikai problémák rendezésére

Beogradból jelentik: Zsifkovics Petár tábornok miniszterelnök — mint jelentették — vasárnap fogadta a külföldi sajtó munkatársait, amely alkalommal a miniszterelnök rövid nyilatkozatban pár szóval megajzolta a Jugoszláv külpolitika körvonalait is. Most, hogy Marinkovics Vojta külügyminiszter hosszabb időre, gyógykezelés céljából, külföldre utazott és Kumandi Koszta postaügyi miniszter vette át a külügyek vezetését, felvetődött az a kérdés, hogy az új külügyminiszterhelyettes milyen alapokon fogja vezetni az ország külpolitikáját. Erre nézve beavatott helyről a következő információt kaptuk:

A Jugoszláv külpolitika az egyesülés óta kizárólagosan csak arra törekedett, hogy a szomszédos államokkal a legjobb baráti viszonyt tartsa fenn. De a szomszédos államokkal való jóbarátságok kívül természetesen nem feledkezett meg Jugoszlávia arról sem, hogy a nyugati államokkal a legjobb viszonyt teremtesse meg. Jugoszláviának az egyesülés óta még nem volt egyetlen kormánya sem, amelynek imperialista céljai lettek volna.

A Jugoszláv kormányok természetesen a legszigorúbb status quo-politika alapján állították és éppen ezért minden diplomáciai fellépésükben csak a pacifizmus irányelvei voltak mérvadók.

Nem szabad természetesen megfeledkeznünk arról, hogy bár Jugoszláviát a tiszta pacifizmus szelleme vezette, mégis az egyesülés óta Jugoszláviának nagyon sok nehéz diplomáciai ügye volt és a külügyminisztereknek különböző gondjuk volt arra, hogy ezeket a súlyos problémákat megoldják.

Mindenestre Jugoszlávia feltétlen békeszeretete volt az, amely a Balkánt, de Európát is a súlyos megrázkódtatásoktól megmentette.

Az új kormány is minden tekintetben pacifista politikát akar folytatni. A kormány minden erővel arra fog törekedni, hogy az összes megoldatlan kérdéseket elintézzék. Még számos rendezetlen kérdés van Bulgá-

riával és Görögországgal. Ezeket a kérdéseket már az elmúlt kormányok idejében is a legnagyobb figyelemmel tanulmányozták. A mostani kormány is a legnagyobb figyelmet fogja fordítani ezeknek a rendezetlen kérdéseknek a megoldására. Beogradban mindent elkövetnek, hogy Görögországgal való viszonyunk minél bensőségesebb legyen és nem Beogradon fog múlni, ha Szófiával esetleg nem lehet majd a baráti megegyezést létrehozni.

Beograd és Szófia között a viszony az utóbbi időben valahogyan normalizálódott és Jugoszlávia meg Bulgária barátsága nemcsak a két állam, hanem egész Közép-Európa békéjét biztosítja.

A Jugoszláv kormánynak ezt a barátságot kereső politikáját minden oldalról a legnagyobb megértéssel fogadták és a nagyhatalmak is csak elismeréssel emlékeznek meg Jugoszlávia békekészségéről.

Jugoszlávia azonban nemcsak Bulgáriával és Görögországgal keresi a megértés útját, hanem Olaszországgal is igyekszik a legjobb barátságot megvalósítani.

A külföldi sajtó mint befejezett tényről beszél arról, hogy Olaszország és Jugoszlávia között a legközelebbi jövőben létre fog jönni egy új barátsági szerződés.

A külföldi sajtó azt is tudni véli, hogy a régi jugoszláv-olasz barátsági szerződés megkötésére nem fog sor kerülni, azonban a két állam új barátsági szerződést köt majd egymással. Ez a barátsági szerződés sokkal őszintébb alapokon fog nyugodni, mint az 1924. évi barátsági szerződés.

Még a régi Jugoszláv kormány számos konvenciót kötött a magyar kormánnyal. Politikai tartalmu megbeszélésekre a két kormány között még nem került a sor, azonban a két ország között a viszony az utóbbi években nagyon megjavult és ugyan ez a barátságos politikát akarja a mostani új kormány is folytatni.

Novoszel Andor posthumus regénye

Vasárnap kezdi meg a Bácsmezei Napló a „Báró a katedrán“ című Novoszel regény közlését — Meghosszabbítjuk a történelmi regényre kiírt pályázat határidejét

Novoszel Andor . .

A sarjadni kezdő vajdasági irodalomnak büszkesége volt. Zamatos magyaros történelmi nagy része volt abban, hogy a vajdasági olvasó is megszületett. Egy író-örvös mesélte egyszer, hogy a falujában parasztemberek, parasztasszonyok a betegeknek Novoszel novellát olvastak föl, hogy jó kedvre hangolják. A vidám beteg gyógyító paraszthistóriák írja maga nagyon beteg volt. Idegbenulást kapott. Amikor tavaly karácsonykor Szentán meglátogattam, már mozdulni sem tudott. A tanítói nyugdíjának klízetése a minisztériumok és hivatalok labirintusában késlekedett, az írás pedig nem jövedelmezett annyit, hogy abból csak utiköltségekre is telt volna a drága szanatóriumok felé. Novoszel Andornak ott kellett elpusztulnia a pesti kórházban, ahol jóformán azt sem tudták, ki ő. Egy szám volt csupán a számtalan szenvedő között. Haldoklása napjaiban jelent meg egyetlen kötete az

Igy a koma

s vajdasági viszonylaiban szinte páratlan siker: arattott. A siker híre már nem jutott el hozzá. Novoszel Andort eltemették . . .

Irodalmi hagyatékában egy teljesen kész kis regényt találtak. Ez volt Novoszel utolsó munkája. Bár beteg fejezte be, a regény egyetlen részlete sem árulja el, hogy testi szenvedés gyötörte, aki a regény derűs, vidám sorait leírta.

Báró a katedrán

ez lesz a Novoszel regény címe s közlését vasárnap kezdi meg a Bácsmezei Napló s folytatásokban közli mindennap.

A *Báró a katedrán* története nem valami nagylényű történet. A báró, aki katonatiszt volt s mikor a világháború befejeződött, észrevette, hogy eddigi élete semmi, jövője még kevesebb, leteszi a tanítói vizsgát s Kevipuszta-ra kerül mint falusi tanító. A báró címet leteszi, a multat igyekszik felejtetni . . . A szerelem, azonban feltámad szívében s a szerelmen át visszakerül a régi életbe. Ezt az igénytelen hápy endes történetet azonban Novoszel Andor foglalta regénybe s ezt ennyit jelent, hogy a humor könnyeztető aranyos derűje lengi át s olyan törüimetszett alakok szerepelnek a tanító lakban s a falusi kastélyban, ahol párhuzamosan játszódik le a cselekmény, aminőket csak Novoszel Andor fantáziája tudott megteremteni.

A *Báró a katedrán* című új regény közlését va-

sárnap kezdi meg a Bácsmezei Napló. A mai számmal véget ér Somlai Károly regénye a Bivós Tallér s vasárnapig Berényi Jánosnak, a tehetséges vajdasági írónak egy hosszabb novelláját közöljük ugyancsak folytatásokban.

A *Báró a katedrán* Novoszel-i tehetséggel megírt regény s mi azzal a reménnyel engedjük utra, hogy a sárban nyugov Novoszel Andor szelleme új olvasókat szerez s új érdeklődést terem a vajdasági magyar irodalom számára.

*

Regényről lévén szó, foglalkozunk itt a Bácsmezei Napló újabb regény-pályázatával.

A mult héten közöltük, hogy

10.000 dinár pályadíjat

tűzünk ki történelmi tárgyú regényre s hogy a pályázatnál előnyben részesülnek azok a művek, amelyek a magyar-szerb testvériség gondolatát szolgálják.

Több oldalról megnyitkozó óhajra a pályázati határidőt, amelyet eredetileg ezévi április tizenötödikére tűzünk ki, megváltoztatjuk olyképen, hogy a pályamunkák beküldésének terminusa

1929 augusztus 15-ike

s közöljük azt is, hogy a pályázatból nem zárjuk ki azokat a munkákat sem, amelyekben a történelmi események csak háttérként szolgálnak.

Egyébként a pályázat feltételei változatlanok maradnak, vagyis semmi körülmények között sem bocsátunk bírálat alá olyan munkát, amelynek tartalma, vagy irányzata bármelyik nép érzékenységét bántja.

A pályázaton díjat

csak irodalmi értékű regény nyer.

Amennyiben ilyen pályamunka nem érkeznék be s valamelyik díj nem volna kiadható, a pályadíjat ösztönző céljaira fordítjuk

s olyan Jugoszláv író, vagy hírlapíró jutalmazunk meg vele, akinek munkássága legjobban szolgálja a népek testvériségének s megbékülésének gondolatát.

A pályanyertes regényt, vagy regényeket a Bácsmezei Napló folytatásokban közli le s joga van könyvalakban is kiadni. A könyvalakban való megjelenítés tiszteletdíjára nézve a szerzővel külön állapodik meg.

A megjutalmazott regénynek legalább ötven foly-

tatásra terjedőnek kell lenni, ami a Bácsmezei Napló huszonnöt teljes oldalának felel meg.

A tízezer dináros pályadíjból

5000 dináros első, 3000 dináros második és 2000 dináros harmadik

díjat adunk ki.

A pályamunkák mindig csak a papír egyik oldalán géppel írva névtelenül és jel gés levél nélkül

postán ajánlva küldendők be

a Bácsmezei Napló szerkesztősége címére.

A postai feladóvevény megőrzendő, mint a szerző jogigényének igazolása,

csak azon pályamunkák szerzőit nevezzük meg, akik díjat, vagy dícséretet nyertek.

A beérkező pályamunkák megbírálására a szerkesztőség tagjain kívül álló bíráló bizottságot kérünk fel.

Primo de Rivera kiskatéja

A diktatura tizenhárom pontja

Primo de Rivera, aki immár hatodik esztendeje gyakorolja a diktatori hatalmat Spanyolországban, a sajtó részére leadott nyilatkozatában, amelyben áttekintést ad a spanyol politikai helyzetről, egyuttal pontokba foglalt gyakorlati útmutatással szolgál a politikai diktatura kezelését illetőleg. Ennek az új kátenak tizenhárom pontja, amelyben eddigi tapasztalatai eredményeit közli, a következő:

1. Diktatórikus kormánynak mindig az általa kormányzott nép nagyrabecsülését kell élveznie.
2. A diktátornak több és szélesebbkörű jogkörrel kell bírnia, mint a normális kormánynak.
3. Ezért a végrehajtó hatalom minden kezdeményezését a diktátor előzetes ellenőrzése alá kell helyezni.
4. Hogy ez az ellenőrzés könnyebb legyen, sokkal több minisztertanács ülést kell tartani, mint normális időkben és a kormányzat munkájának általában sokkal intenzívebbnek kell lennie.
5. Elkerülhetetlenül szükséges, hogy az államtanács és az állami számvevőszék intenzíven együttműködjen a diktatúrával mint annak tájékoztató és ellenőrző szerve. Bizonyos körülmények között parlamenti testület is működhet ilyen szervnek a minőségében.

6. A diktatura elengedhetetlen előfeltétele az előzetes sajtócenzúra.

7. Ugy a diktátornak mint miniszterének szempontjából nagyon fontosak a melléjük adott műszaki és jogi titkárok.

8. Nagyon ajánlatos, hogy diktatura idején az igazságszolgáltatás különleges intézkedések és külön ellenőrzés alatt álljon.

9. A diktatúrának a munkáját a legkülönbözőbb területeken a minisztertanács útján kell végeznie, amelynek azonban politikailag teljesen színtelennek kell lennie.

10. A diktatúrának szociális téren, különösen a munkaadók és munkások között felmerülő vitás kérdésekben teljesen semlegesnek kell viselkednie. Államérdekből legfeljebb arra kell törekednie, hogy minél több kis tulajdonnal bíró egzisztencia legyen az országban.

11. Gazdasági téren a diktatúrának minden produktív és merkantil tevékenység központi szabályozójának kell lennie. Különösen a kereskedelembe általában ellenőriznie kell az áralakulást.

12. A diktatura alap gondolatából kifolyólag a közigazgatás decentralizációjára kell törekednie, hogy a községi és vidéki életet erősítse.

13. A diktatúrának a leghathatósabb támogatást a közvélemény hozzájárulása adja.

Primo de Rivera e tizenhárom ponthoz saját diktatúrájának politikai prognosztikonját is hozzáfűzte és kijelentette, hogy a diktatúrának legalább tíz évre van szüksége, hogy az állam reorganizációját végrehajthassa. A néphangulatból jogosan következtethet arra, hogy ez az idő bőségesen rendelkezésre fog állni és programját így módjában lesz minden tekintetben megvalósítani.

FIGYELEM!

NOVOSZEL ANDOR

a tragikus körülmények között elhunyt kiváló vajdasági magyar író

BARÓ A KATEDRÁN

című posthumus regényének közlését a BÁCSMEGYEI NAPLÓ

vasárnapi számában

kezdjük meg

Othhon felejtette a tizenhétmillió értékű ékszerdobozt a bukaresti ékszerész

Befejezték a nyomozást a millió vasuti lopás ügyében

Nagy feltűnést keltett néhány nappal ezelőtt az a feljelentés, melyet Crupescu Nikola dr. bukaresti ékszerész tett a szuboticeai vasuti rendőrségen. Crupescu, mint ismeretes, feljelentést tett a szuboticeai vasuti rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek Bukarest és Szuboticea között elloptak tőle egy tizenhét millió lelt értékű ékszerdobozt. A károsult előadta a rendőrségen, hogy Bukarestből Párisba akart utazni és egy szivaradobozban tizenhét millió lelt értékű képviselő ékszereket vitt magával, amelyet a hálókapuban helyezett el. Amikor az expressz vonat Jugoszláviába ért, Crupescu észrevette, hogy a doboz eltűnt. Az első állomáson: Szuboticeán jelentést tett az esetről, de közben a vonat már tovább haladt Zagreb felé. A vasuti rendőrség táviratilag értesítette a zagrebi rendőrigazgatóságot a nagy lopásról, mire a zagrebi rendőrség széleskörű nyomozást indított és néhány órával már az összes európai rendőrlőnékségeket értesítették a nagy lopásról. Crupescu másnap megjelent a szuboticeai vasuti rendőrségen és előadta, hogy visszautazik Bukarestbe, mert nem tartja kizártnak, hogy a nagy síet-ségben otthon felejtette az ékszeres dobozt.

— Nagyon ideges ember vagyok — mondotta Crupescu — és lehetséges, hogy a csomagolásban kinn

felejtették a dobozt anélkül, hogy észrevettem volna.

A rendőrségnek az első pillanathon nyomban feltűnt a bukaresti ékszerész viselkedése, mert igen zavartan adta elő az esetet. Először azt mondotta, hogy a doboz egy bőröndbe volt zárva, majd azt állította, hogy a doboz teljesen külön állt és állandóan a szem előtt volt és csak Jugoszláviában vette észre, hogy eltűnt.

Értesülésünk szerint a szuboticeai, valamint a zagrebi rendőrség nyomozást fog indítani az iránt, hogy az ékszerész nem tudatosan vezette-e félre a rendőrséget. Különösnek tartja a rendőrség, hogy Crupescu visszautazott Bukarestbe azért, hogy meggyőződjék arról, vajon az ékszerek otthon maradtak-e vagy sem, holott ezt egy sürgönyvel is elintézhette volna és egy nap leforgása alatt választ kaphatott volna hazulról az ékszeres sorsáról.

A zagrebi sajtó értesülése szerint a rendőrigazgatóság távirati értesítést kapott Crupescutól, hogy az ékszereket megtalálta és kéri, hogy ne nyomozzanak tovább. A zagrebi rendőrség a nyomozást beszüntette és táviratilag értesítette az összes külföldi rendőrségeket, hogy szüntessék meg a nyomozást.

Millió képbotrányok Németországban

A berlini muzeumigazgató lezüllött fiát tíz havi fogházra ítélték — Az anhalti herceg különös képeldásai

Berlinből jelentik: Két nagyszabású botránnyer foglalkoztatja most a német közvéleményt. Mind a két ügyben nagyrétű régi képek körül elkövetett visszaélésekről van szó. Az érdekesebbik ügy utolsó felvonása most zajlott le a nürnbergi törvényszék előtt. Hét vádlottja volt ennek a pernek. Részben lopással, részben orgazdasággal vádolja őket az ügyészség. A tettesek a kadolsburgi muzeumból loptak nagyrétű festményeket, ezeket azután Berlinbe vitték és ott értékesítették.

A titkos tanácsos fia — képtolva

A tárgyaláson a közönség zsufozásig megtöltötte a tárgyalótermet. Főleg az egyik vádlott, Lippmann személye érdekes, akinek élete valószínűleg regény. Botránnyer támaszkodva, görnyedten, halálsápadt arccal jelent meg a bíróság előtt Lippmann. Őt bünrészességgel vádolták, hogy segített a tolvajoknak a képeket értékesíteni.

— Törődelmesen megbántam, hogy résztvettem ebben a büncselekményben — így kezdte reszkető, megtört hangon a vallomását Lippmann.

Majd az elnök kérdésére megjegyezte, hogy tiltott szerencsejátékért már büntetve volt. Azután elmondta élettörténetét. Apja, Friedrich Lippmann titkos tanácsos, a berlini muzeum rézmetszetgyűjteményének, a Kupferstichkabinettnek az igazgatója volt. Különös, magabavonult ember volt a titkos tanácsos. Felesége súlyos beteg volt, úgy hogy a fiatal Lippmann neveltetésével sem az apja, sem az anyja nem törődött sokat. Egyébként az anyjának csaknem valamennyi rokona elmebeteg volt és heten közülük öngyilkosságot követtek el. Lippmann már kiskorában rendkívül érdeklődött a képzőművészet iránt. Tizenkétéves korában egy heidelbergi internátusba került, majd mikor iskolát elvégezte, anyja azt akarta, hogy a külügyminisztérium szolgálatába lépjen, de a fiatal embert csak a művészet érdekelt. Végül is az apja Hamburgba küldte s arra kényszerítette, hogy egy kereskedelmi vállalkozásba lépjen be. Apja halála után a Dresdner Bankhoz került. A banküggyel azonban nem sokat törődött, ekkor már kizárólag képzőművészeti tanulmányainak élt. Később Angliába és Amerikába vándorolt ki, majd 1907-ben végleg 1907-ben végleg letelepedett Londonban, ahol műkereskedést nyitott. Már szép vagyona volt, mikor kitört a háború. Ekkor el kellett menekülnie Londonból és az angolok minden vagyonát lefoglalták. A háború után egyre ellenségesebbé vált Lippmann és anyjának viszonya. Anyja halála előtt kitagadta egyetlen fiát. Ettől kezdve Lippmann, akit súlyos betegsége is megakadályozott a munkában, egy kis berlini szállodában élt és képekkel ügynöksésködött.

Bevallotta, hogy Berlinbe hozatta büntőrsaival az elloptatott képeket:

— Nem vagyok én megrögzött bűnös — kiáltotta zokogva Lippmann a tárgyalóteremben — bocsánatnak meg nekem. Ha betegségem miatt nem lettem volna olyan rettenetes nyomorban, nem álltam volna össze ezekkel az emberekkel. Most, hogy visszagondolok ezekre a szörnyűségekre, nem is tudom elhinni, hogy én is résztvettem bennük. Ugy tűnik fel az egész, mint valami rettenetes álom.

Elmondotta ezután a szerencsétlen ember, hogy a lopott képek eladása után büntőrség általánosan zsa-

rollták. A gyenge akaraterejű embertől különböző fenyegetésekkel elvették minden megmaradt értéktárgyát és mindazt a pénzt, amit a büncselekmény utján keresett.

Kihallgatták a büntőrsakat is. Tagadták, hogy zsa-

A képrablás miatt elítélt Lippmann berlini műkereskedő

rollták Lippmann. Lippmann akkor kétségbeesetten kiáltott közbe:

— Hát akkor hová lett 20.000 márka értékű családi ékszerem és felhőneműm, hová lettek a ruháim, a cipőim, az óráim, hová lett a 2000 márka készpénzem?

A szerencsétlen ember vallomása meglehetősen mély hatást tett a jelenlőkre. Volt különben még egy jócsaládból való vádlottja az ügynek, Armin Schmidt, egy tönkrement régiségkereskedőnek a fia. Ez a fiatal ember rászokott a kokainra és ez vitte a züllésbe.

A bíróság több napos tárgyalás után hirdette ki ítéletét: Lippmann tízhavi fogházzal, Mayer műkereskedőt egyévi és négyhavi, Schmidt kereskedőt egyévi és kéthavi fogházzal, Grasket háromévi fegyházzal büntette.

A herceg egymilliómárkás bibliája

A másik per a polgári törvényszék előtt folyik. Ennek a pernek a hőse Joachim anhalti herceg. A herceg két évvel ezelőtt feleségül vette Liesel Streckroth fiatal tancsnőt. Minthogy a herceg családja hevesen ellenzte ezt a házasságot és így anyagi hozzájárulást sem adott, a hercegnek sürgősen pénzre volt szüksége. Lehívta tehát dessau kastélyába Gurlitt berlini

műkereskedőt és kijelentette neki, hogy el akarja adni nagyrétű családi képiárát. Tizenkét százalékos províziót ígért a műkereskedőnek, akinek a herceg mindjárt át is adott három képet, valamint egy bibliát, amelyet Lucas Cranach illusztrált és amelynek az ára a százérték szerinti megközelítő az egymillió márkát. A műkereskedő nyomban adott a hercegnek 30.000 márka előleget a bizományba adott műtárgyakra s azután visszautazott Berlinbe. Abban maradtak, hogy néhány nappal később a herceg egy teherautón elküldi neki száz festményét. A teherautó helyett megjelent Gurlittnél Spielmann dessau műkereskedő, a herceg üzleti bizalmasa. Kijelentette, hogy a teherautó defektust kapott s ezért a képszállítmány néhány napot késni fog. Egyben felszólította a herceg nevében Gurlittot, hogy adja vissza a milliómárkás bibliát és az egyik képet, mert ezeket a herceg maga fogja eladni, a másik két képet pedig sürgősen adja el és a vételárat minden levonás nélkül küldje meg a hercegnek, mert a províziót majd az összes ügyletek lebonyolítása után fogja megkapni. Így is történt. Gurlitt visszaadta a bibliát és az egyik képet, a másik kettőt pedig eladta a hercegnek. Erre azután másnap levelet kapott a hercegtől, amelyben közli vele, hogy a szerződést felbontja, mert Gurlitt az ő engedelmét nélkül adta el a képeket.

Most azután Gurlitt különböző elmaradt províziók címén félmillió márkára perli az anhalti herceget. A keresetnek van is alapja, tekintettel arra, hogy a herceg most adta el a bibliát egy másik műkereskedő útján másfélmillió márkáért Morgannak.

Mazsurancsics Zseljko, az új kereskedelmi miniszter

Mazsurancsics Zseljko dr. az új kereskedelemügyi miniszterrel egy nagyképzettségű, kiváló taggal lett gazdagabb a kormány. 1883-ban született és zagrebi középiskolai tanulmányainak befejezése után Zagreb-ban és Bécsben jogot végzett. Egy ideig pénzügyi szolgálatban állt, majd ügyvédi irodában dolgozott, 1909-ben pedig ügyvédi irodát nyitott, amely Horvátország egyik legtekintélyesebb és legismertebb ügyvédi irodája.

Mazsurancsics Zseljko már diákkorában is feltűnt tehetségével és nagy meglepetést szerzett egy ízben gimnazista korában nemcsak osztálytársainak, hanem a tanárainak is, amikor latinnyelvű beszédet intézett a latin professzorhoz. Mazsurancsics Iván horvát bán unokája ekkor már az iradalmon kívül nagy kedvvel foglalkozott az asztronómiával, a történelemmel és a földrajzzal is és bámulatba ejtette tanárait kiváló emlékezőtehetségével és nem mindennapos nyelv-talentedével. Így tehát méltó volt családijához, amely sok kitűnő férfit adott Horvátországnak, hiszen nagyapja híres bán volt, apja Mazsurancsics Vladimir a zagrebi Tudományos Akadémia elnöke és családijához tartozott Mazsurancsics Fran a híres költő is. A magyar uralom alatt a Mazsurancsicsok éles ellenzéki álláspontot foglaltak el és a mostani kereskedelemügyi miniszter már diákkorában is tanúságot tett erős délszláv érzelmeiről.

Amikor néhai Petar király 1903-ban a szerb néphívására Beogradba utazott, hogy elfoglalja ősei trónját, a bécsi pályaudvaron a horvátok nevében Mazsurancsics Zseljko egyetemi hallgató üdvözölte lelkes szavakkal a nagy uralkodót, aki hosszú ideig elbeszélgetett vele. Mint horvát ügyvédnek nagy sikerei voltak nemcsak Itthon, hanem Párisban és Londonban is.

A kereskedelemügyi minisztérium élére aligha kerülhetett volna méltóbb és megfelelőbb ember Mazsurancsics Zseljkonál.

Turcer Dezső álmérnök megszökött Csehszlovákiából

Érsekújvárról jelentik: Az érsekújvári rendőrség közözlőlevelét adott ki Turcer Dezső ellen, aki néhány nappal ezelőtt megszökött Csehszlovákia területére. Turcer ellen azért indult eljárás, mert erkölctelen merényletet követett el egy fiatal leány ellen. A rendőrség le akarta tartóztatni, azonban ez már nem sikerült, mert Turcer megsejtette a veszedelmet és megszökött.

Turcer neve nemrégiben bejárta egy csehszlovákiai, mint a jugoszláv sajtót is egy érdekes vállalkozással kapcsolatban. Mint ismeretes az érsekújvári városi tanácshoz beadvány érkezett, amelynek aláírója Turcer Dezső, — aki ezuttal mint strassburgi mérnök szerepel, — kérte, hogy adjanak neki engedélyt ásatásokra, mert különböző adatok nyomán Érsekújvár határában keresi Atlantis romjait. Ez az érdekes vállalkozás csakhamar az egész Csehszlovákiai sajtót foglalkoztatta és talán az engedélyt is megkapta volna az ásatásokra, ha közben le nem leplezik. Kiderült, hogy Turcer sohasem volt mérnök, polgári foglalkozása szobafestő és legutóbb azzal kereszte kenyerét, hogy képeket festett, amelyeket tíz-husz dinárért árult. Leleplezése után elhallgatott az Atlantis mesejével és neve már feledésbe is merült, amikor egy rendőri hír ismét felszínre hozta. Turcer valószínűleg Németországba menekült.

Beckereki krónika

Saját határozata ellen felebbezett — Szinpad és valóság — A vak tükrök

Beckereken van egy kültermi elemi iskola, amelybe egyetlen tanerő működik. Ez a tanító tehát igazgató és tanító is egyszemélyben és mint ilyen önmagának a feljebbvalója. Ha a tanítónak valami hivatalos ügye van a tanügyi inspektorátussal, akkor, mint tanító megírja a beadványt vagy kérvényt, azután mint igazgató, pártolólag terjeszti fel az inspektorátushoz.

A szabályok értelmében az igazgatónak joga van a tanítóknak három napig terjedő szabadságot engedélyezni, ha azt a tanítók írásban kérik. A mi tanítónak a napokban három napi szabadságra lett volna szüksége, miért is beadott egy kérvényt szabályszerűen felbélyegezve, amelynek a szövege a következő volt:

T. Golub János igazgató urnak

Helyben.

Családi ügyeim elintézése céljából tisztelettel kérek három napi szabadságot.

Veliki Beckerek, 1929. január 3.

Tisztelettel
Golub János
tanító.

A kérvényt szabályszerűen elküldte az igazgatóság fktatókönyvében és másnapra előkészítette elintézés végett. Közben azonban az ügy, amely miatt el akart utazni, elintéződött és szabadságra a tanítónak nem volt szüksége. A következő iratot küldte tehát önmagának:

T. Golub János tanító urnak

Helyben.

F. hó 3-ikán kelt kérvényemre, hogy kért három napi szabadságot a szolgálat érdekében nem engedélyeztetem.

E határozat ellen nyolc napon belül felebbezésnek van helye a tanügyi inspektorátushoz.

Veliki Beckerek, 1929. január 5

Golub János
igazgató.

Két napra rá azonban megint másképp fordult a helyzet. A tanítónak mégis csak szüksége volt a szabadságra. Új kérvényt kellett volna írni és arra újra huszonöt dináros bélyeget ragasztani, de sajnálta a bélyeget és végül is úgy oldotta meg a kérdést, hogy megelébezte az igazgatói végzést. Tehát Golub János szabadságot kért, Golub János a kérést elutasította, mire Golub János felebbezett Golub János határozata ellen.

A felebbezést felterjesztette a tanügyi inspektorátushoz, ahol természetesen jót nevettek a különös felebbezésen.

*

Singer Mihály beckereki magántisztviselő tartalékos főhadnagyi rangot viselt, amire természetesen büszke is volt. Állami ünnepeken büszkén viselte az uniformist és ha valakinek bemutatkozott, mindig úgy mondta be a nevét:

— Singer Mihály tartalékos lovassági főhadnagy vagyok.

Mükedvelő előadásra készültek a kitünő beckereki mükedvelők és Singer Mihály is szerepelni készült. Az előadandó darabban volt egy főhadnagyi szerep, amelyet természetesen ő kapott.

A próbák szokás szerint hónapokig tartanak és ezidő alatt nagy öröm érte Singer Mihályt. Előléptették tartalékos kapitánnyá. Hogy milyen boldog volt az újdonsült tartalékos lovassági kapitány, azt el sem lehet képzelni. Éjszaka hatalmas humpolás volt, másnap pedig elvitt a uniformist a szabóhoz, hogy varrja rá a kapitányi disztingciókat.

Aznap este próba volt. A próba előtt Singer Mihály fölkereste Nyárai mestert, a darab rendezőjét és azt mondta neki:

— Bocssás meg öregem, de nem játszom a darabban.

Nyárai kinosan érintette az eset, mert már a plakátok ki voltak ragasztva és csak három nap volt hátra a premierig.

— De kérlek — mondta neki Nyárai — ez lehetetlen. Most az utolsó órában mondd le a szerepedet?

— Sajnálom, öregem, de kénytelen vagyok.

— De édes fiam, az én kedvemért, még most az egyszor...

— Nem tehetem, kérlek, nem tehetem.

— De mért? — förmédt rá Nyárai elkéseredetten.

— No hallod? Csak nem degradálhatom magamat a szinpadon!

*

Pár hét óta egy »Tükrök« című riportlap jelenik meg Beckereken László B. Jenő szerkesztésében. A szerkesztő, mint aféle bohém újságíró. éjjel ritkán szokott aludni, nappal is keveset, úgy hogy sokszor úgy néz ki, mintha aznap nem látott volna maga előtt se mosdóvizet, se fésűt, se — tükröt.

Egy reggel, amikor éppen véget ért az éjszakai dárúdó, a szerkesztő találkozott egy ismerősével. Na-

gyon tegnapi képe volt Lászlónak, a szemel keresztbe álltak, a haja meg égnék.

— Szent isten, hogy néz ki maga, szerkesztő ur! — mondta az ismerős.

— Hát hogy? Mért? Hogyan! — felelte László.

— Az isten szerelmére, hát nézzen a tükröbe!

László erre kihuzott a zsebéből egy Tükröt, a legújabb számot, belenézett és azt mondta:

— Én nem látok benne semmit

(h. 1.)

TÖZSDE

Zürich, jan. 15. (Zárlat.) Beograd 9.1275, Páris 20.31, London 25.22, Newyork 519.90, Brüsszel 72.205, Milánó 27.20, Madrid 84.875, Amsterdam 208.55, Berlin 123.50, Bécs 73.075, Szófia 3.75, Prága 15.385, Varsó 58.20, Budapest 90.675, Bukarest 3.12.

Beograd, jan. 15. (Zárlat.) Páris 223.13—221.58, Newyork 56.95—56.76, Zürich 97.10—94.10, Milánó 299—295.99, Berlin 1335—1352, Budapest 995—992.

Zagreb, jan. 15. (Zárlat.) Páris 221.58—223.58, London 275.98—276.78, Newyork 56.76—56.96, Zürich 109.410—10.9710, Milánó 295.98—298.98, Berlin 13.52.50—13.55.50, Bécs 798.92—801.92, Prága 168.18—168.98, Budapest 9.22.20—995.20.

Szombori terménnytőzsde, jan. 15. Buza bácskai vasut prt. 235—240, Rozs bácskai vasut prt. 232.50—237.50, Zab bácskai vasut prt. 240—245. Árpa, takarmányi 64/65 245—250, tavaszi 67/68 265—270, baranyai 69/70 280—285, Új tengeri, csöves prt. 247.50—252.50, Bab, orig. 810—820, Liszt: 0g 235—345, 0g 335—345, 2. 315—325, 5. 295—305, 6. 255—265, 7. 245—255, 8. 200—210, Korpa, finom prt. 180—185. Irányzat szilárd. Forgalom 133¼ vagon.

Noviszedi terménnytőzsde, jan. 15. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidekbácskai 79/80 kilós 235—240, bánáti paritás Vrsac 235.50—235, szerémi 79/80 kilós 237.50—242.50. Árpa: Bácskai 65 kilós 252.50—257.50, bácskai tavaszi 68/69 kilós 270—280, Zab: bácskai, szerémi és bánáti 240—245, bánáti 235—240. Tengeri: Bácskai 245—250, bácskai II. 257.50—262.50, bácskai III—IV—V. 280—285, szerémi 247.50—250, szerémi II. 257.50—262.50, szerémi III—IV—V. 280—285. Liszt: 0g. és 0g. bácskai 340—350, 2. sz. 320—330, 5. sz. 300—310, 6. sz. 265—275, 7. sz. 255—265, 8. sz. 205—215. Korpa: bácskai és szerémi jutta zsákokban 175—180. Irányzat változatlan. Forgalom 68 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 15. Határdőlzlet: Buza októberre 25.84—26, zárlat 26—26.02, márciusra 24.62—24.84, zárlat 24.82—24.84, májusra 25.46—25.62, zárlat 25.62—25.64, Rozs, októberre 23.66—23.76, zárlat 23.80—23.82, márciusra 23.24—23.34, zárlat 23.40—23.42, májusra 24.06—24.20, zárlat 24.20—24.22. Tengeri májusra 28.70—28.86, zárlat 28.80—28.82, júliusra 28.76—28.92, zárlat 28.82—28.84. Készárúpiac: Buza 24.10—25.25, rozs 22.10—22.20, takarmányárpa 24.24—25.25, sörárpa 26—27, köles 25—25.50, repce 45.50—46.50, tengeri 26—27.25, zab 24—24.75, korpa 18.75—19.

Bécsi sertésvásár, jan. 15. (Josef Saborsky & Söno Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: zsirsértés 48.58, hussértés 75.83, ebből jugoszláviai eredetű 2722. Árak: prima urasági fairsértés S. 2.15—2.25, szedett sertés 1.90—2.20, öreg sertés 1.90—1.95, hussértés 1.80—2.40. Irányzat zsirsértésnél lanyha, 10 garással olcsóbb, hussértésnél élénk, 20 garasig drágább.

Cibicgói terménnytőzsde, jan. 15. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat). Buza március (119 ötnyolcad) 118 egynyolcad, május (122 hétnyolcad) 122 háromnyolcad, július (124 egynegyed) 123 háromnegyed. Tengeri március (95 háromnegyed) 95 háromnegyed, május (98 hétnyolcad) 99, július (100 háromnegyed) 100 háromnegyed. Zab március (50 háromnegyed) 50, május (50 ötnyolcad), július (49 ötnyolcad). Rozs március (105) 104 háromnyolcad, május (107 és fél) 106 háromnegyed, július (109).

Winnipeg terménnytőzsde, jan. 15. Középfolyamok: Buza május (124 hétnyolcad) 124 háromnyolcad, július (126 és fél) 125 hétnyolcad.

Liverpool terménnytőzsde, jan. 15. (Zárlat.) Buza március (9 sh. 2 ötnyolcad d.) 9 sh. 2 egynyolcad d, május (9 sh. 4 d.) 9 sh. 3 egynegyed d, július (9 sh. 6 d.) 9 sh. 5 egynegyed d.

Óva od- spanyolnáthától

A kórokozók a legkönnyebben a száji- és orratüregben át hatolnak szervezetünkbe. A száji- és orratüreg fertőzésére és el enállo-képességének fokozására a legbiztosabb szer a kellemes ízű

Dr. WANDER-féle

ANACOT-PASTILLÁK

amelyek mérsékelt áron minden gyógyszerertárban és drogeriában kaphatók

HIREK

Négy kis mese

Fekete ég alatt

fekete városban laktak a bolyeges arcuk. Körük hegyén késpenge szikrázott, imakönyvből betegséget olvastak egymásra, köszönésük káromkodás volt és ha jött a tél, korom-pihék havát fujták földjeikre a fellegek. A hó időjén elolvadt és fakadtak a füstös virágok, nagy szomorú levelek teyerén és nyáron keserű lében megérték a gyümölcsök is. Vadtorjú orgona volt az élet, szörnyű lidérenyomással, de törvény és el nem pusztulás, valami szívnek már kelle-mesen rossz harmóniában. Mígnem egyszer egy piros inges gyerek tévedt át a tövises határon és maradt kalácsát szánalomból odakínálta egy torz arcu ottlakónak, akit koldusnak nézett. És nyomban jött a zürzavar, a lázas kutatás, kérdezősködés, hajsz és gyilkolás és az utalat, mivelhogy a gonoszság és a csufság is jó és szép mindaddig, amíg az agy valami jobbat és szebbet nem isjt, ha még az ezredik lehetlenség határan túljan.

Erdőből

lopott magának istent a vadember és vitte a barlangba, barlangból sátorba, sátorból házba. Megfürösztötte és lassan oda szelídítette a ház köré, később öltönyt is szabott rá s a szívéhez kapcsolta akár a hozzátanult idegent. Akkor már várakot és palotákat kezdtek építeni együtt és az ember örömeiben a társ nevét írta föl a tornyok arcára, sőt a tulajdon szerelmére is. Csak rövid időre, mert közben az ember is eltanulta a gondolkodást és nagy magabiztában már megelé-gelte a barátságát és szabadulni akart a fölébe nőtt sokszor érthetetlen pártfogótól. El is lökte őt, ágyát földarabolta, edényeit beledobálta a tengerbe és könyveit fölülte az önmagának emelt oltárokon. De a különös lény emléke már akkor előntötte a vérét, átjárta az agyvelejét, a göcshől engedelmességet csinált és újra nyomát magukba kapták az örök időkre támaszkodó képletek. És az öreg társ emléke kihajtott minden nemzedék földjén, könyörtelenül és pontosan, úgy, ahogy azok nőttek: hallgatva a róla hallgatók földjén, közönylen a közönyösök földjén, viszszanevetve a rámosolygók földjén, dacosan a dacosakén és embertagadással az őt tagadók előtt.

A mélyben

ahol az átkokat és a káromkodásokat gyűjtik klucsek-kamrába, elkapták egyszer a szent ember könyvét is. Áldott félelmű, hű szolga volt pedig és ajkát még összeszorította a szent kapocs, hogy a zugolódás fekete igéjét ki ne eithesse soha. A könnye buggyant ki akkor is egy meddő ütököt után és valahogy legördült a mázsányi szennyes ocsuval a sötét tölcsérbe. És diadalmasan ékes kehelybe fogták a csillogó tiszta könyccsöppet és elvitték a gonosz szavak és átkok urnájának, énekelve és hozsannázva, mert ahogy ujjongták a tiszta és néma vizgyöngyöskében több tűz feszült és több átok süttött, mint egy évszázad minden hangor káromkodása.

A szárnyas emberek földjén

a nap engedelmeskedik és a szántóföldek egyszerű parancsra fölroppentik a lobogó kalászkokat. Nincs messzi jó vagy ősz reményesség, ki évekig kísérje vánduló fejfel az urát. Mindent teljesítő szó suhog a hajnali harangszóbból a házak fölött és a bokrok tövében ezüstpor szítal, mint a dér. Az ásó is csak játékszer, a tometés pántlikás diadalmenet s az élet tiszta ut a reggelek pályáiból az alkonyok koporsói felé, pihés, piros vánkossal és piros szemfödővel, sok hiús elszenderüléssel és nevetős öbredésekkel, ha a szél ut nótát cimbalmoz a jökdévt ágakon. Egyszerre halnak meg a szerelmesek, békés köszöntéssel vagy új naptárt váró izgalommal, mint a fiatal öngyilkosok. Mellükön ül a jökdévt mindestig, de ha iszapha süpped a szürkület, ruhát váltanak, kisonnak a hegyekbe pénzzel és törrel és várják az átmenő idegen utast és megállítják és alkudoznak vele és megveszik a félcímét, a fáradtságát, a vérét a sebeit, a vágyakozását más felé, a tarsolyba zárt tépelődéseit, nagy pénzen, gazdagon, vagy ha nem adja, beledöfik a kártyukat, mint a vérszomjas utonállók.

(Bl.)

VÁROSI SZÍNHÁZ. Péntek, január 18-ikán a világhírű doni kozák kórus hangversenye. Dirigál Serge Jaroff.

Jegyőárvétel naponta délelőtt 10—12-ig és délután 3—5 óráig a színházi pénztárnál.

*

— A szubotical Újságíró Klub alakuló közgyűlése. A szubotical Újságíró Klub alakuló közgyűlést szerdán délután két órakor tartják meg a városházán a főispáni tanácssteremben. A szervező bizottság kéri, hogy mindazok, akik a közgyűlésre meghívót kaptak, szíveskedjenek pontosan megjelenni.

Borzalmas vasuti katasztrófa Romániában

Turnseverin mellett a segélyvonat beleszaladt a kisiklott Temesvár—Bukarest-i gyorsvonatba — Tizennégy halottja és sok sebesültje van a szerencsétlenségnek

Turn-Severinből jelentik: A vasuti szerencsétlenségek krónikájában is páriát ritkító borzalmas vasuti katasztrófa történt hétfőn hajnalban Turn-Severin közelében Filjasi kis állomás mellett.

A Temesvár—Bukaresti gyorsvonat Filjasi állomáson négy kiálló kocsijára kisiklott.

A teljes sebességgel robbogó gyorsvonat katasztrófiája úgy történt, hogy a postakocsi vas-alváznak egyik alkatrésze eltört, a súlytól a traversék meggörbülettek és a postakocsi kinyúlt a sínekből. Pár métert rohant a kisiklott kocsi, kerekei belevágódtak a földbe, előrebillent és a mögötte levő személyvonatok rescege roppogva egymásra torlódtak. Az egész szerelvényt megrázta a hirtelen megtorpanás és a féllőmban levő utasok között óriási pánik keletkezett.

A felbomlott és észetért kocsikból felkúszó síkkoltások, halálkiáltások és szegélykő kiállítások hallatszottak ki.

Az utasok kinyúltak a kocsikból és előre futottak, de a koromsötétben egy lépésnyire sem lehetett látni. A romok közül egyre hallatszottak a vérfagyasztó kiáltások, a pályatest mellett rémülten szaladgáló és kiáltó emberek gomolyogtak és csak hosszú percek után sikerült a személyzetnek megnyugtanni az utasokat.

Azonnal a legközelebbi állomásra telefonáltak: Turn-Severinbe, ahonnan sürgős segítséget kértek.

Ezalatt a filjasi állomásról néhány munkás fátylakkal és lámpákkal a szerencsétlenség színhelyére sietett és a segélyvonat odáérkezése előtt

négy halottat buztak ki a romok közül.
A sebesültek száma az első jelentések szerint husz volt. Serényen folytak a mentési munkálatok, amikor még borzalmasabb szerencsétlenség tetézte be a gyorsvonat katasztrófiáját.

A turnseverini állomásról a jelentés vétele után azonnal segélyvonatot indítottak Filjasi felé. A segélyvonat mozdonyvezetője óriási sebességgel vitte az orvosokat és a munkásokat a katasztrófa színhelye felé és ennek a mindenkit elragadó lázas izgalomnak lett a következménye az utabbi katasztrófa.

A segélyvonat vezetője a vaksötétben későn vette észre a pályatesten romokban heverő gyorsvonatot és a segélyvonat mozdonya teljes gőzzel beletutott a gyorsvonat mögött éppen maradt kocsijaiba.

Ennek az összeütközésnek még az előbbinél is sokkal borzalmasabb hatása volt. Az utasok nagy része a hideg elől visszatért a kocsikba és teljesen váratlanul érte őket az utabbi katasztrófa.

Az összeütközésnek a lírok szerint tizennégy halottja és nagyon sok súlyos sebesültje van.

A sebesülteket a turnseverini kórházba szállították.

— **Klicin Mita lesz a bácskai tartomány komesszárja.** Noviszadról jelentik: Feltétlenül megbízható helyről értesülünk, hogy a bácskai tartomány komesszárátársában a legközelebbi napokban változás áll be, amennyiben az eddigi ideiglenes komesszár helyébe Klicin Mitát, a bácskai tartomány választmányának elnökét nevezik ki. Klicin Mita, mint komesszár fogja a tartományi közgyűlés és tartományi választmány eddigi hatáskörét gyakorolni. Klicin Mita kinevezésével a tartomány élére olyan férfiú kerül, aki eddigi működésével bebizonyította kiváló rátermettségét és hozzáértését.

— **A bácskai főispán Beogradban.** Szomborból jelentik: Vildovics Antonije bácskai főispán hétfőn hivatalos ügyben Beogradba utazott. A főispán pár napig fog Beogradban tartózkodni.

— **A Népszövetség új palotája és a svájci államvasutak.** Genéből jelentik: A Népszövetség he yettes vezérnöki karának elnökele alatt tárgyalások indultak meg az új népszövetségi palota felépítését előkészítő bizottság és a svájci államvasutak között. Arról van szó, hogy az új népszövetségi palota céljaira megvásárolt telket egy vasutvonal kettévágja és miután ezt a vasutvonalat innen nem lehet elhelyezni felmerült az a terv, hogy a vasut a népszövetségi palota melléképületei alá alagutat építsen és ott vezesse a vonalat. Miután ennek a tervnek a kivitele igen költséges, nagyon bizonytalan a megvalósítása.

— **Újra kell kérvényezni minden párt és egyesület működési jogát.** Szomborból jelentik: Vildovics Antonije bácskai főispán az államvédelmi törvény 4. szakasza alapján hétfőn 67/929. szám alatt rendeletet bocsájított ki. A rendeletben a főispán ellenőrzési joga alapján felhívja az összes politikai, kulturális, sport- és egyéb egyesületeket, amelyeknek székhelye a bácskai tartomány területén van, hogy három napon belül adjanak be kérvényt a főispáni hivatalhoz a politikai párt, illetve az egyesületek fenntartása érdekében. A kérvényhez mellékelendő a már jóváhagyott alapszabály négy példányban, az egyesületek tagjainak és és tisztikarának teljes névjegyzéke, azok polgári foglalkozásának feltüntetésével.

— **Időjárás.** Az európai időjárás helyzet meglehetősen komplikált. Észak-Németország fölött négy ciklon fejlődött ki, amely erős nyugati légáramlást hoz felénk. Olaszország felett ugyancsak van egy elég mély depresszió, amelynek légáramlása az előbb említett ellentétes. Valószínű, hogy mi a nyugati légáramlás hatása alá kerülünk, legalább átmenetileg nem lesz hősiyülés és csapadéka is van kilátás. Berlini jelentés szerint, ott kedd délután hirtelen nagy hózivatar támadt, amely sok helyen megakasztotta a forgalmat. A magasvasut kocsijai is összetorlódtak a nagy hózivatarban. A német fővárosban egész délután hóképek dolgoztak az óriási hőtömeg eltakarításán. A vihar a vasuti forgalomban is komoly zavarokat okozott. A vonatok kivétel nélkül nagy késéssel érkeztek be keddre a pályaudvarokra. Több kisebb-nagyobb balesetet okozott Berlinben a sikos járda is. Két járókelő, aki a felfagyott uttesten elcsuszott súlyos lábtörést szenvedett. A meteorológiai intézet prognózisa szerint jobbra borult idő várható, leginkább nyugaton havazással és fagyponnalatti hőmérséklettel.

— **Egy forradalmi rablás epizódsa.** Oszlőkről jelentik: Burnács József dalmáciai származású munkás 1918-ban több társával egy rablóbandát alakított. Gradistén betörték a falu piébánosánál, Lovretics Józsefnél és fegyvert szerezve a lőkész mellének. pénzt követeltek tőle. A lőkész át is adott neki hatezer koronát, amely részben az egyházközség pénze volt. Burnács később lelkiismeretfurdalást érezhetett, mert a rablást követő napon betoppant a lőkészhez. bocsánatot kért tőle és visszaadta neki az elrablott összeget. Több tárgyalás után most került sor az ítéletre az oszleki törvényszéken. A lőkész nem kívánta Burnács meghíntetését, a bíróság azonban ennek ellenére is öt évi súlyos börtönre ítélte Burnácsot.

— **Ügyvédnök világszövetsége.** Párisból jelentik: A párisi igazságügyi palotában hétfőn kezdte meg üléseit egy bizottság, amelynek az lesz a feladata, hogy megszervezze az ügyvédnök világszövetségét. Az előkészítő bizottság élén egy francia ügyvéd áll, tagjai pedig német, amerikai, angol, spanyol és eszt ügyvédnök. A világszövetség minden államban fiókszervezeteket fog felállítani.

— **A berlini klakk főnöke jubilál és elmondja élményeit.** Berlinből jelentik: A berlini színházi klakk főnöke, bizonyos Eckstein nevezetű ur, most ünnepli tevékenységének huszonegy éves jubileumát. E pillanathban négy színházban dolgozik és igen sok híres színész sikerét mozdította elő. Mint egy interjúban előadta először egy gyapucég alkalmazottja volt s havi száz márkát kapott, amiből bizony nem tudta volna megszerezni azt a csinos kis birtokot Mecklenburgban, amellyel most rendelkezik. Egy barátja segített rajta, elvitte Juppá direktorhoz, az Apollószínház akkori igazgatójához, aki a fiatalembert napi harminchárom pfennigért klakkörnek szerződtette. És a gázsín kívül Eckstein tíz-tizenkét színházjegyet kapott naponta s ezeket továbbadta a barátainak. Ebből gazdagodott meg és négy színházra most már külön bizalmi embereit ügyelnek fel.

— **Bolivia területi kérdésekben nem ismeri el a döntőbírósg illetékességét.** Párisból jelentik: A boliviai követ kormányva nevében jegyzéket nyújtott át Briand külügyminiszternek a népszövetségi tanács elnökönek. A jegyzékben Bolivia hangsúlyozza, hogy a panamerikai kongresszus közvetítésénél csupán a legutóbbi véres összeütközések tisztázása ügyében fogadta el, de nem ismeri el a panamerikai döntőbírósg illetékességét a vitás területek felosztására nézve és a boliviai kormány a kérdések ezt a részét a hágai nemzetközi döntőbírósg elé fogja terjeszteni.

— **Ujjajta szérummal gyógyítják a spanyolbetegségeket Berlinben.** Berlinből jelentik: A német fővárosban a spanyolbetegsége száma egyre nő. A legutóbbi órákban bejelentett ezerkétszázötven beteg közül csak százötvenet tudták a kórházakban elhelyezni, mert a többiek számára már nem volt üres ágy. Aggasztó tünet, hogy a megbetegedések husz száza éka tüdőgyulladással szövődik. Néhány nap óta új szérummal kísérleteznek, amelyet a spanyolbetegségből gyógyult egyének véréből állítanak elő. Az új szérummal való oltások a hírek szerint meglepően jó eredménnyel járnak.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: Jobbra borult idő várható, leginkább nyugaton havazással és fagyponnalatti hőmérséklettel.

— **Botrány a lipcsei hatnapos kerékpárversenyen.** Lipcséből jelentik: A hatnapos kerékpárversenyen keddre virradó éjjel két órákor nagy botrányt rendezett a közönség, amely elégedetlen volt a versenyzők tempójával és igyekezett őket nagyobb gyorsaságra buzdítani. Amikor a versenyzők megmaradtak a lassu tempó mellett, a közönség szidni kezdte őket, majd gyümöleshéjjal és más tárgyakkal dobálták meg a versenyzőket, úgyhogy végül is a rendőrségnek kellett közbe lépni. A rendezőség tárgyalásokba bocsájtkozott a versenyzőkkel a tempó gyorsítása érdekében.

— **Öt év után jelentkezett egy meggyilkoltak hét fiatalember.** Berlinből jelentik: Öt évi eltérés után felbukkant Berlinben egy fiatalember, akiről mindenki azt hitte, hogy az eltűnt ember a hannoveri tömeggyilkosnak, Haarmannnak áldozatai között volt. Ez a fiatalember egy huszonhárom éves tehéneslegény, Erich Mühlének hívják. A fiu tizenhétéves koráig Berlinben élt a szüleiivel. 1923-ban nagyobb vándorútra indult, hogy majd valahol munkát keres. Rövidesen le is telepedett Mecklenburgban s ettől kezdve egy ideig állandó levelezésben állott szüleiivel. Azután egyszerre csak elmaradtak a levelei és szülei hiába érdeklődtek utána, nem kaptak felőle semmi hírt. Mikor azután kipattant a Haarmann-féle tömeggyilkosság bünténye, Mühlé anyját aggodalom fogta el, hátha az ő fia is az áldozatok között van? El is utazott Hannoverbe s ott megnézte azokat a ruhákat s egyéb tárgyakat, amelyeket Haarmann lakásán találtak. Látoat a ruhák között egy kék kabátot is s úgy emlékezett rá, hogy ezt a kabátot ő küldötte a fiának Berlinbe. Ekkor egész biztosra vette, hogy fiát Haarmann ölte meg. A szerencsétlen asszony kétségbeesetten ment haza s bánatában súlyos szívбайt kapott. Reménytelen szomorúságban élt az asszony egészen mostanáig. Most azután váratlanul egyszerre csak betoppant hozzá halottnak hitt fia. Eddig még nem derült ki egészen pontosan, hogy miért nem írt a fiu ilyen hosszú ideig az anyjának.

— **Két évi börtönre ítélték egy francia város kommunista polgármesterét.** Párisból jelentik: Saint Denise városka polgármesterét hétfőn két évi börtönre és kétezzer frank pénzbüntetésre ítélték, mert antimilitarista cikket írt egy kommunista lapba. Az elítélt polgármester a kommunista párt helyi szervezetének elnöke.

— **Ma, valamint minden szerdán »Rumty-est« a Lloydban.**

— **Megmászták Afrika második legmagasabb hegycsucát.** Londontól jelentik: Az angol keletafrikai Kenia-gyarmat fővárosából jelentik, hogy három fiatal beenszüllött megmászták Afrika második legmagasabb hegycsucát, az 5100 méter magas Kenia hegyet, amely Nairobitól mintegy százharminc kilométerre fekszik északkeletre. A hegycsucot eddig még csak egyszer sikerült megmászni, 1899-ben, amikor Mackinder Alfréd angol Afrikakutató elsőnek jutott föl a hegy legmagasabb pontjára. A három beenszüllött turista a hegyesucs sziklafalának tövében megtalálta a Mackinder-expedíció köteleit, amelyeknek segítségével az első expedíció tagjai a hegycsucra jutottak. Leszállás közben a hegy oldalán, az örök hó határán egy nyolctagú expedícióval találkoztak, amelyet Wattewille, az ismert svájci Afrikakutató huszonhat éves leánya, Vivienne vezetett. A fiatal svájci leány már hónapok óta kutat a Kenia hegy környékén, amelynek legnagyobb része még ismeretlen terület. A fiatal leány az egyetlen európai tagja az expedíciónak, a többiek mind beenszüllöttek.

— **Jegyzői kinevezés.** Szentáról jelentik: A beogradi tartományi főispán Lázics Szeptiszláv volt maratonosi és horgosi jegyzőt Kláriára jegyzőnek nevezte ki.

— **Szónacsiós vallási könyvet írt egy tizenhat éves fiu.** Londontól jelentik: Az angol könyvpiac egyik legérdekesebb és legújabb eseménye egy tizenhat éves fiu teológiai könyve. Az ifju szerző Dennis Stoll Sir Oswald Stoll fia. A fiatal fiu a wimbledoni King's Collegeben kereskedelmi tanulmányokat folytat. Igen praktikus érzékű fiu, de azért hallatlan intenzitással érdeklődik a vallási és erkölcsi problémák iránt is. Könyvének címe: »Krisztus mennyországában«. Könyvében a következő kérdésekre próbál magyarázatot adni: Mi az Isten? Mi a kereszténység lényege? Mi a gonosz? Az igazi kereszténységet tanítja-e az angol egyház? A kritikusok szerint a fiatalaság becsületese és meggyőző erejével próbálja megoldani ezeket az örök problémákat Dennis Stoll, aki Krisztusban az ifjuság zeniális hőst látja. A fiatalember egyébként már tizenéves korában szerkesztője volt egy folyóiratnak, amely igen nagy példányszámban jelent meg.

— **A szombori bejelentőhivatal statisztikája.** Szomborból jelentik: A szombori rendőrségi bejelentő hivatal most készítette el az 1928. évi kimutatást. A kimutatás szerint a múlt évben Szomborba állandó tartózkodásra jelentkezett 313 egyén. Átmeneti utas volt 11353. Ideiglenesen Szomborban tartózkodott 4109 külföldi, összesen 17775. Eltávozott véglegesen Szomborból 425, ideiglenesen 11384, külföldi 3515, összesen 17294. A múlt évben született 300, meghalt 292, házasságot kötött 292. A hivatal hatezer kérdésre adott választ. A hivatal bevétel a múlt évben 53.972 dinár volt. Ebből az idögenek után fizetett illeték 52940 dinár.

— Egy tizennyolcéves francia pilóta halálos szerencsétlensége. Párisból jelentik: Leon Fischbach, a legutóbbi francia pilóta hét év halálos szerencsétlenség áldozata lett. A tizennyolcéves repülő St. Raifale közelében szállt fel gépével. Alig tartózkodott néhány percig a levegőben, amikor a repülőgép motorja felrobbant és az aeroplán nyomban lezuhant. A pilótát a felismerhetetlenségig összeroncsolt tagokkal, holtan buzták ki a repülőgép romjaiból.

— A talált gránát szétfűtött egy tízéves fiút. Splitből jelentik: Megdöbbentő szerencsétlenség történt Split mellett, Bavecsevics Marin tízéves fiú az országút mentén egy régi katonai gránátot talált. A gyermek játszani kezdett a veszedelmes tárggyal, késsel próbálta feltesztelni, eközben a gránát felrobbant és a kis Bavecsevics Marint a szó szoros értelmében darabokra szaggatta. A szerencsétlen kisfiú felismerhetetlenségig összeroncsolt hőtestére csak órákkal a tragédia megtörténte után akadtak rá a járőrök.

— A noviszdai önkéntes tüzoltóegyesület bálja. A noviszdai önkéntes tüzoltóegyesület február 3-ikán tartja bálját a Szloboda nagyteremben.

— Emberölés kísérletért négyhavi fogság. Noviszdáról jelentik: Nikolic Neka kulpinai zenész egy mulatozás alkalmával revolvért rántott és rálőtt Malosev Vlada kulpinai lakosra. A golyó nem talált, de a lövöldözés ellen megindult az eljárás. Nikolicot a noviszdai törvényszék kedden emberölés kísérletért négyhavi fogságra ítélte.

— Gyűjtőgátás bosszúból. Noviszdáról jelentik: Balog Ádám negyvenéves temerini béres a múlt év júliusában bosszúból felgyújtotta Fehér Viktória temerini földbirtokos egy kazal buzáját, amely 18.000 dinárt ért. A gabona elégett és a nyomozás során megállapították, hogy a gabonát Balog gyújtotta fel, akit az előző napokban Fehérné cibocsátott. A gyűjtőgátás bérést elsőfokon egyévi fogságra ítélte a noviszdai törvényszék. Az ítéletet a felelbiteli bíróság kedden helybenhagyta.

— A sikkasztó zsabalyi földbirtokos büntiye a noviszdai törvényszék előtt. Noviszdáról jelentik: Nagy feltűnést keltett 1925 februárjában, hogy egy pancsevoii gabonakereskedő cég feljelentésére letartóztatták Radovanovic Péter zsabalyi földbirtokost, volt noviszdai nagykereskedőt, aki dús gazdag ember hírében állott. A noviszdai ügyészség harminckét rendbeli sikkasztással és a családok egész sorával vádolta a zsabalyi földbirtokost, aki a vádirat szerint, többek között elhallgatta azt, hogy fizetéképtelen és gazdától gabonát vett át eladás végett, de a pénzt saját céljaira fordította. A gazdától elsikkasztott összeg meghaladja az ötszáz ezer dinárt. Ezenkívül Radovanovic a vádirat szerint Jovanovic és Mihajlovics gabonakereskedő cégtől 2.301.592 dinárt vett át gabonavásárlás céljaira, de a földbirtokos csak 895.303 dinárért vett gabonát, míg a többi pénzt elköltötte. Ennek az érdekes ügynek a tárgyalását kezdi meg szerdán a noviszdai törvényszék. A tárgyalásra harminchat tanút idéztek meg Zsabalyról, Pancsevórról és Gyurgyevórról. A büntény tárgyalása iránt egész Vajdaságban nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Heves távoli földrengést jeleznek Rómából. Rómából jelentik: A római földrengésjelző intézet szeizmográfjai a vasárnap hajnali távoli földrengés alatt teljes három óra hosszat voltak mozgásban. Utólagos számítás alapján megállapították, hogy a földrengés centruma Rómától 9590 kilométerre fekszik.

— Öngyilkos agasztán. Szentáról jelentik: Zubanov Obrád hetvenéves gazda hét évvel ezelőtt takarító nőt elköltötte fiához, hogy azonnal jöjjön el, mert nagyon fontos ügyben akar vele beszélni. Amikor egyedül maradt, szobája gerendájára felakasztotta magát és mire fia megérkezett, már kiszenvedett. Nyomban jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan dr. Prekajszki Dejan hatóságos orvos és Plávisics Brankó rendőrfelügyelő szálltak ki a helyszínre. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— A szubotícai úrszaporapör a felelbiteli bíróság előtt. Noviszdáról jelentik: A noviszdai felelbiteli bíróság kedden tárgyalta Kovacev Marin szubotícai lakos ügyét, akit uzsora vétségével vádoltak, amelyet bár Braun Oszkárrel szemben követett el. A szubotícai törvényszék a múlt évi augusztus 5-ikén Kovacevet felmentette, mert nem merült fel bizonyíték bűnössége mellett. A felelbiteli bíróság kedden az elsőfokú ítéletet indokainál fogva helybenhagyta.

— Könyörtelen alkohollázakkal Newyorkban. Newyorkból jelentik: Alig három hete, hogy Newyork új rendőrfőnöke, Grover Whalen hivatalába lépett és máris megmutatkoznak működésének hasznos eredményei. Különösen az alkoholfogyasztó helyiségek ellen jár el nagyon erőlyesen az új rendőrfőnök. Három hét alatt 750 titkos alkoholfogyasztó helyiséget razzizáltak végig a newyorki rendőrök. Fejszékkel voltak fölfegyverkezve a rendőrség emberei és ha egy helyiségben alkoholt találtak, szétverték a hordókat és a felszolgáló asztalokat. A helyiségek tulajdonosait és vendégeit a szokottnál súlyosabb büntetésben részesítették a hatóságok. A rendőrfőnök kijelentette, hogy nemcsak a munkásnegyed titkos kocsmáinak a működését fogja lehetetlenné tenni, hanem le fog sújtani a Broadway előkelő éjjeli klubjaira is.

— Ifjú bokszolóriás tűnt fel Olaszországban. Rómából jelentik: Olaszországban feltűnt egy fiatal bokszbajnokriás. Carnera a neve az új nehézsúlyú bokszolóriás, aki most huszonegy éves, 2 méter 5 centiméter magas és 126 kiló súlyú. Ez a bokszbajnok ötvenhárom cipőket visel, amelyeket természetesen mindig külön mértek után készítenek számára. Olasz sportkörökben azt tartják, hogy az ifjú riásnak megvan minden reménye a világbajnoksághoz.

— Foch tábornok súlyos beteg. Párisból jelentik: Foch marsall körülbelül tíz napja súlygyengeségben szenved és állapota hétfő reggel hirtelen komolyra fordult. Este némi javulás mutatkozott, de az aggodalom még nem múlt el. Kedd hajnalban négy órakor azt jelentik, hogy a marsall állapota változatlan. A beteget hat orvos kezeli. A Matin írja, hogy Foch tábornokot környezete jó ideje figyelmeztette, hogy nyugalomra van szüksége, de ő nem hallgatott a tanácsra. A Journal szerint Foch marsall fájdalmas, fuldokló rohamok gyöttrik. Lakásán ivet tettek ki az állapota iránt érdeklődők számára. Briand és Barthou az első között jegezte fel nevét.

— Ausztráliai repülő lett az aviatika világmestere. Párisból jelentik: A nemzetközi aviatikai szövetség hétfőn adta ki az 1928. évi nagy aranyérmét, amellyel egyúttal az »Aviatika világmestere« cím is. A címért heten pályáztak: Costez francia világbajnoki repülő, La Cierva a csavarrepülőgép feltalálója, Köhl kapitány, az Atlanti Ocean átrepülője, Kingsford Smith, a Csendes Ocean átrepülője, Ferrarin a távolsági és időtartamrepülés volt világrekordere, Hinkler ausztráliai pilóta, a London—Ausztrália repülés rekordere és Wilkins amerikai pilóta, sarkrepülő. A szövetség Hinkler ausztráliai repülőnek adta ki a nagy aranyérmét és az »aviatika világmestere« címet.

— Darabokra tépett a gyorsvonat egy vasúti forgalmi tisztet. Ljubljánból jelentik: Borzalmus katasztrófa történt a szlovéniai Logatec állomáson. Kedden éjjel a gyorsvonat, amely két óra körül futott be az állomásra, elgázolta Serkolj Janko forgalmi tisztet. A vasúti tisztviselő testét a kerekek valóságos feldarabolták. A szerencsétlenség okának kiderítésére megindították a vizsgálatot.

— Párisban megtiltották az éjszakai autótűlkölest. Párisból jelentik: Chiappe párisi rendőrfőnök rendeletet adott ki, amelyben megvédelmezi a párisiak éjjeli nyugalmát. A rendelet reggel felhatig eltiltja az autóknek a jelzőkürt használatát. Elrendeli, hogy a tejet és egyéb kihordó autók kötelesek munkájukat a lehető legnagyobb csendben elvégezni. Április 1-től csak a hatóság által megvizsgált mélyhangú jelzőkürtöket szabad használni.

— Szebanovic Sztépa vojvoda állapota javult. Beogradból jelentik: Szebanovic Sztépa vojvoda még három hónappal ezelőtt megbetegedett és azóta egészségi állapota változó. Öfélése a marsalli hivatal utján mindennap érdeklődött a beteg állapota iránt. Az utóbbi napokban kedvezőtlen hírek érkeztek Csacsakból, ahol a vojvoda állandóan lakik. Az orvosi jelentések szerint a beteg influenzában is megbetegedett, ami állapotát súlyosabbá tette. A most kiadott orvosi jelentés azonban már közli, hogy a beteg lényegesen jobban van és tartós javulásra lehet számítani.

— Tömeges gázmérgezések egy breslaui bérházban. Breslauból jelentik: Kedd reggel egy breslaui bérházban gázmérgezéstől eszméletlen állapotban találta kilenc lakót, köztük egy gyermeket. A kilenc ember közül csak egyet sikerült feléleszteni, a többi nyolcat életveszélyes állapotban kórházba szállították. Minthogy a bérházban nincs is gázvezeték, valószínű, hogy a szerencsétlenséget az uccaburkolat alatti gázcsővek repedése idézte elő.

— Az összes vajdasági politikai bűnügyek a beogradi állami bíróság hatáskörébe kerültek. Noviszdáról jelentik: Az igazságügyminiszter rendelete következtében valamennyi vajdasági politikai bűnügyet a beogradi állami bíróság hatáskörébe utalták át. A rendelet értelmében dr. Belajdzsics Vladimir, a noviszdai törvényszék elnöke — miután a vajdasági politikai bűncselekmények eddig kizárólag a noviszdai törvényszék hatáskörébe tartoztak, — az összes politikai bűncselekmények iratait kedden összegyűjtette és azokat a beogradi állami bírósághoz juttatta el.

— Megvesztegetés vádja miatt felfüggesztettek két német bírósági tisztviselőt. Berlinből jelentik: A bírósági kártalanítási hivatal két magasrangú tisztviselője ellen fegyelmi eljárást indítottak. A két tisztviselőt azzal gyanúsították, hogy meg vannak vesztegetve. Állítólag pénzt fogadtak el azért, hogy a valóságban meg nem felelően véleményezzenek bizonyos aktákat. A két kormánytanácsost felmentették állásuktól.

— A német excsászár titokban eladogatta műkincesét. Berlinből jelentik: A német excsászár ugylátszik ujabban meglehetősen pénzsűkében szenved. A volt uralkodó titokban eladogatta a régi nagyvételű kép-nyomtatványok egyes darabjait. Legutóbb egy híres Watteau-képet adtak el Párisban az excsászár ügynökkel egy gazdag amerikaiak igen nagy összegért. Ugyanez az amerikai még több más képet is vesz a volt császártól.

— Öfélése a király kegyelmeiben részesítette a kisebb vétségekért elítélt katonákat. Öfélése a király újévkor kelt ukázával királyi kegyelmet adott a hadsereg több katonájának, akiket különböző kisebb büncselekményekért a katonai bíróságok elítélték. A megkegyelmezettek között a következő vajdasági katonák szerepelnek: Truzsinszki István Bácskatopola (51. gyalogezred), Ocsenás Sándor Bajsa (51. gy. e.), Becsejac Sztévan Csurug (34. gy. e.), Becsejac Uros Csurug (34. gy. e.), Temerinzski Jován Aradae (34. gy. e.), Cvejics Jován Domji Szveji Iván (34. gy. e.), Szeles József Pot. Szv. Nikola (27. gy. e.), Inics Radivój Parkasdin (34. gy. e.), Pilotás Balázs Sztáribecsej (51. gy. e.), Boldizsár Sándor Sztáramoravica (51. gy. e.), Gajsin Radivój Gyurgyovo (34. gy. e.), Rankov Nikola Bajsa (51. gy. e.), Svedics Juliján Szilbás (51. gy. e.), Némedi István Vilovo (51. gy. e.), Osztójics Sztévan Orlovát (27. gy. e.), Baracsli Milutin Kumán (51. gy. e.), Gyurics Lázár Kumán (27. gy. e.), Petrovics Milutin Kumán (27. gy. e.), Virág Péter Nádaly (27. gy. e.), Pántics Milán Nádaly (34. gy. e.), Filipovics Sztévan Beodra (27. gy. e.), Józics Zsivojin Szprszki Itebe (27. gy. e.), Jevremov Száva Melenci (27. gy. e.), Truzsinszki Imre Bácskatopola (51. gy. e.), Lázics Mirkó Melenci (27. gy. e.), Lajos Józsa Feketics (51. gy. e.), Mandics Lázár Pacsír (51. gy. e.), Kovács Sándor Sztáramoravica (51. gy. e.), Iszékov Bogdán Melenci (51. gy. e.), Fojkin Szóvra Zsabaly (34. gy. e.), Korpi István Nova Crnja (34. gy. e.), Juhász Károly Sztáramoravica (51. gy. e.) és Csuresin Pávlo Vilovo (34. gy. e.) A magas kegyelmeiről, amennyiben kitöltötték szolgálati idejüket, a közösi előjárások értesítik a kegyelmeiben részesült katonákat.

— Két munkást elgázolt a dubrovniki kiránduló autó. Dubrovnikból jelentik: Súlyos autószerencsétlenség történt a város közelében egy hegyi úton. Egy utasokkal telt kiránduló automobil elgázolt két albán munkást. Mindketten életveszélyesen megsebesültek. Az eszméletlen állapotban levő embereket a kiránduló autón szállították be a dubrovniki kórházba. Felgyógyulásukban nem bíznak az orvosok.

— Váltóhamisító földműves. Oszijekről jelentik: Jezdics Ljubomir negyvenéves földműves, a »Gorica« puszta levő telepesek között felosztott földből kapott részt. A földön házat akart építeni és az agrárszövetkezettől váltó ellenében ötezer dinár kölcsönt vett fel. A váltókon két telepes szerepelt jótállóként, kiderült azonban, hogy mindkét jótálló aláírása hamis. A bíróság két évi súlyos börtönnre ítélte a váltóhamisító földművest. Az elítélt felebbezett.

— Parker Gilbert lemond a német jóvátételi bizottsági elnökségről? Párisból jelentik: A Chicago Tribune párisi kiadása jelenti Washingtonból: Beavatott körök szerint Morgan bankár csak Parker Gilbert hosszabb rábeszélésére vállalta az új jóvátételi bizottságban a szakértői szerepet. Azt is tudni vélik Washingtonban, hogy Parker Gilbert rövidesen lemond a jóvátételi fizetések németországi fizétosi állásáról és aztán belép a Morgan és Társa cégbe.

— Vlkov volt bolgár hadügyminiszter Rómába utazott. Szófiából jelentik: Vlkov volt hadügyminiszter, akit római követé neveztek ki, kedden Bukaresten keresztül a Szimphon expressszel Rómába utazott.

— Trifunovic St. Jovan ügyvédi irodája (Beograd, Skopljanska 2. II.) az összes bíróságok előtt képvisel büntető és polgári ügyekben. Sikeres közbejár az összes minisztériumokban, az államtanácsnál és a főszámvéveszknél. Bármilyen követelést behajt a legszolidabb ellenérték fejében. Szerb nyelven kívül német és magyar nyelven levelez. A felek írásbeli óhajára három napon belül díjmentesen ad felvilágosítást az elintézés alatt levő ügy sorsáról.

rekedtég, hurut ellen
biztos segínyt nyújtanak
Kaiser
melkarameljei
Kaphatok gyógyszerárakban, drog
és ott, ahol megfelelő hirdetésnek
léthatok.

— **Süketnéma és gyöngelműji a dalji elgázolás áldozata.** Oszejekről jelentik: A Dalj és Oszejek között közlekedő személyvonat, vasárnap előtött egy ismeretlen férfit, aki az oszejeki kórházban anélkül, hogy eszméletét visszerítte volna, meghalt. Az áldozat személyazonosságát kedden megállapították. Eszerint a szerencsétlen embert Bodza Györgynek hívták, süketnéma és gyöngelműji volt, aki valószínűleg nem hallotta a vonat közlekedését és így került a kerekek alá. A halálos szerencsétlenség ügyében a nyomozást tovább folytatják.

— **Elkobozták a román párt hivatalos lapját.** Vrsacról jelentik: A jugoszláviai román párt hivatalos lapjának a Nadejdaának legutóbbi számát a vrsaci rendőrség elkobozta. Az elkobozást azzal indokolta meg a rendőrség, hogy a lap fején még mindig az van feltüntetve, hogy az a román párt hivatalos lapja, holott a párt az új törvények értelmében megszűnt.

— **A vrsaci bortermelők egyesületének da'entje.** Vrsacról jelentik: A vrsaci bortermelők egyesülete a napokban rendezte dalestélyét, amelyen közel ezerötszázan vettek részt. A hangverseny előtt Millecker Ferenc egyesületi elnök meleg szavak kíséretében adta át az egyesület kiűntetését a dalárda régi tagjának, akik közreműködésükkel nagyban elősegítették a dalárda fejlődését. Kiűntetésben részesültek a következők: Breinich Mária, Breinich Erzsébet, Ritichen Mihály, Weifert József, Kemler Antal, Schmidt Mihály, Dorn Frigyes, Weifert József, Weiterschan Antal és Köszl József, akik megkapták az egyesület aranydíját. Az előadott operettben kiűntek: Selmayr Ferenc, Breinich Mária, Stark Gerhard, Millecker Ferenc, Weifert József, Millecker Magdolna, Schmidt János, Gumbinger Ferenc.

— **A gondok elől a halálba menekül egy budapesti orvostanhallgató.** Budapestről jelentik: Kedden reggel Népszínház-ucca 17. szám alatti lakásán holtan találták Berchtold József harminc éves orvostanhallgatót. Berchtold alhárlethen lakik a Népszínház-uccában és nemrég tette le az utolsó szigorlatot. Az orvostanhallgató minden reggel korán szokott felkelni, hogy az egyetemre menjen. Kedden reggel lakásadójának felűnt, hogy Berchtold nem jött ki szobájából. Bementek a szobába és ott találták Berchtoldot az ágyon fekvő holtan. Azonnal értesítették a rendőrséget és a mentőket, akik megállapították, hogy az orvostanhallgató nagymennyiségű morfiumot vett be és már este meghalt. Balesetelet hagyott hátra, amelyben közli, hogy nem bírja a gondokat és az élettel való küzdelmet és ezért menekül a halálba.

— **A sikos járdá halálos áldozata.** Vrsacról jelentik: Oka Péter hetvenegy éves gazdálkodó a vrsaci városháza előtt a sikos uton elesett. Szerencsétlenségére éppen ebben a pillanatban haladt arra egy parasztköcs és átgázolt a földönfekvő öregemberen, akit súlyos sérülésekkel szállítottak be a kórházba. Oka Péter hétfőn belehalt sérüléseibe.

— **Nagy tűz a podgoricai városházán.** Podgoricáról jelentik: Hétfőn éjjel két óra tájban tűz ütött ki a podgoricai városháza épületében. A városháza első emeletének uccai frontja teljesen leégett és a megbeszélhetetlen értékű irattárat is csak hosszas, megfeszített munka után tudták megmenteni.

— **Véres Szilveszter egy beogradi kávéházban.** Beogradból jelentik: Cörögkeleti Szilveszter éjszakáján véres verekedés zajlott le a Szarajevska-uccai »Suhl Deram« kávéházban. Kuvakalovics Ljuba beogradi fiatalember társaságával nagymennyiségű italt fogyasztott, amikor azonban fizetésre került volna a scr, a beborozott emberek a számla kiegyelítése helyett késsel támadtak a tulajdonosra. A kávéház személyzete segítségére sietett a megtámadott kávéháznak, mindkét részről kések kerültek elő és a csata hevében Kuvakalovics két társával együtt súlyosan megsérült. Mindhármukat eszméletlen állapotban szállították kórházba és a szurkálók élen megindították az eljárást.

— **Negyvenéves papi jubileum.** Sztarbecsejéről jelentik: Jelesies Iván sztarbecseji görögkeleti esperes a napokban üte meg negyvenéves papi jubileumát. Jelesies Iván 1897. óta működik Sztarbecsejen, ahol nagy népszerűségnek örvend. Jelesieset negyvenéves jubileuma alkalmával sokan keresték fel szerencsekívánataikkal. A pravoszláv hitközség élén Sztjepánov Jován kerületi főesperes tolmácsolta a hívők jókívánatait a jubilánsnak.

— **Elítélték a salgótarjáni sasokat.** Salgótarjánból jelentik: A ba'ssagymartói törvényszék büntető tanácsa, amely Salgótarjánon tárgyalta a salgótarjáni gyilkos sasok büntetését, kedden délelőtt hirdette ki az ítéletet. A bíróság bírónök mondotta ki Antoni János bányász, »sas« közlegényt erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében, mert Csábi Jánost agyonszúrta és ezért három évi fegyházra és tíz évi hivatalvisztésre ítélték, Farkas Pétert, aki rállott Dancsák Jánosra erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés kísérletében mondták ki bírónöknek és egyévi börtönre és öt évi hivatalvisztésre ítélték. Dancsák Jánost kéthavi fegyházra, Kovács Jánost kéthavi, Czibulka Lajost egyhavi, Ritz Józsefet pedig kétheti fegyházra ítélték. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, az elítéltek felebbestek.

— **Az adómentesség jó hatással van a népszaporodásra.** Rómából jelentik: Oaszországban, mint ismeretes, Mussolini uralomrajtása után törvényt hoztak, amely a népszaporodás célját szolgálja. A törvény szerint azok a családok, amelyek tíz gyermekkel dicsekedhetnek és azok az állami tisztviselők, akiknek legalább hét gyermekük van, teljes adómentességet élveznek. A törvény pompásan bevált, amint az a legutóbbi statisztikából kiderült. Azoknak a családoknak a száma, amelyeknek tíz gyermekük van, 11.400, a hét gyermekes állami tisztviselők száma pedig már elérte a 4163-at. És ez a lé számenelkedés mind az adómentességnek tulajdonítható. Lassanként Oaszországban már csak a megrögzött agglégények lesznek adókötelesek.

— **Láng Boldizsár lett Hegye-halom képviselője.** Budapestről jelentik: Kedden délelőtt tartották meg a hegycsalomai kerületben a képviselőválasztást. Mint-hogy Láng Boldizsár békó egyszécsapárti hivatalos jelöltnek nem volt ellenelölteje a választási elnök Láng bárót egyhangulag megválasztott képviselőnek deklarálta.

FORMAN
NÁLTHA ELLEN
hatása meglepő

— **Betörök a községházán.** Budapestről jelentik: A keddre vrradó éjszaka ismeretlen tettségek betörték a postjhelyi községházára és a községi pénztárt kirabolták. A betörők fejszével verték be a községháza kamrát és a pénzszekrényt is fejszével faszították fel. A kasszában ezernegyyszáz pengő volt, de a betörők úgy látszik hogy a szákmányt keveselték és dühükben löszedarabolták az asztalokat és feltörték az összes iratokat. A rendőrség a helyszínen több nyilnyomatot talált és most ezek segítségével akarják közrekeríteni a betörőket.

— **Kitűntetett dobrovollár.** Sztarbecsejéről jelentik: Öfelsége Alekszandar király Spales Milán sztaribecseji lakost, a szalonkii fronton harcolt dobrovollácot hősi magatartásért ezüst éremmel tüntette ki.

— **Négyszázötvenhét tüzeset volt az elmúlt évben Beogradban.** Beogradból jelentik: Az Uprava Grádán most állították össze az elmúlt év bűrágyi statisztikáját. Eszerint a fővárosban az 1928. év folyamán tizenöt gyilkosság történt és százkilencvenhét követtek el öngyilkosságot. Az öngyilkosok közül hatvankilenc végződött halállal. Lopás 2659 esetben fordult elő a fővárosban és az ellopott tárgyak értéke meghaladta a tizenötmillió dinárt. Tűzet négyszázötvenhét esetben jelentettek a tűzoltóságnak, a tüzesetek legnagyobb része azonban csak jelentéktelen károkat okozott.

— **Eljogyzés.** Fuchs Magduskát Novivrbász eljegyezte Engelmán Károly Subotica. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Új ügyvői iroda.** Dr. Diamant Ernő megnyitotta Subotican ügyvői irodáját a »Labac«-palotában (Ulica Pukovinka Krupezevića I. szám), Telefon 75.

— **A spanyolnátha,** amely Amerikában renkívüli mértékben pusztult, már Európába is áttért és először Németországban, majd Ausztriában ütötte fel a fejét. Remélhetőleg hozzánk nem fog átterjedni a járvány, mindenesetre azonban szükség van ellene megfelelő óvintézkedésekre. A tisztaságra kell elsősorban igen nagy gondot fordítani és keűnti azokat a helyeket, ahol az emberek nagy tömegben gyűlnek össze, mert a fertőzés veszélye ma itt a legnagyobb. Mindent, ahol másokkal kerülünk érintkezésbe, mint például az iskolában, a hivatalban, a műhelyben, moziban és színházban gondoskodnunk kell arról, hogy a betegség okozói távolmaradjunk szervezetünkől. Feltétlenül szükséges tehát a száj- és garatüreget kellő fertőtlenítésre, mert a kórokozók ezen az uton kerülnek legkönnyebben szervezetünkbe. A fertőtlenítőszernek közül a dr. Wander-féle Anacot-pasztyillák kétségtelenül a legjobb helyen állnak. A pasztyillának a szájban való feloldásakor a hennük levő Formaldéhyd gőz alakjában szabadulnak ki, míáltal a száj- és garatüreget alaponan fertőtleníti és ezáltal ellenállóképesse teszi a betegségek okozó csirák ellen. Az Anacot-pasztyillák, amelyek minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók, rendkívül kellemes ízű és o'csőségűknél fogva mindenki számára könnyen hozzáférhetőek.

— **Idegos embereknek és lelkibetegeknek** az enyhe természetes »Ferenc József« keserűvíz jó emésztést, tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Világhírű ideggyógyorvosok véleménye alapján a »Ferenc József« víz használata az agy és a gerincvelő súlyos megbetegedéseinek is kiválóan ajánlható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Súlyos autószerencsétlenség Beogradban.** Beogradból jelentik: Kedden éjjel súlyos kimeneteli autókaramból történt a fővárosban. Éjjel két óra tájban a Ruszka Kruna kávéház előtt két utasokkal telt magánautó összeütközött. A karambol következtében mindkét gépkocsiban megrongálódott és úgy a sofőrök, mint az utasok valamennyien megsérültek. Nazarenszka Vera beogradi uriaszony a fején és vállán szenvedett súlyos sérüléseket, Maskov Alekszandar, az egyik autó sofőre pedig súlyos agyarázkódást szenvedett. A többi utast könnyebb sebesülésekkel szállították kórházba. A rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— **Közrekerült szélhámos.** Vukováról jelentik: Cvitkovics Miklós uradalmi szolga nemrégiben megjelent a vukovári Pieffermann-égnél és egy levelet adott át amelyben Kusics Márkó setina lakos, kívül a cég üzleti összeköttetésben állt, háromezer dinár kintalását kéri. A cég gyanútlanul ki is fizette az összeget Cvitkovicsnak és nem sokkal ezután kiderült, hogy Cvitkovics a levelet hamisította. A rendőrség közövélet adott ki a szélhámos szolga ellen, akit a napokban Erdéviken felismertek és letartóztattak.

— **Merénylet kísérlet meg a délserbiai arnauták vendégre ellen.** Szkopljéből jelentik: A rendőrség letartoztatta Urozevacban Musztafovcics Musztafa földművest, aki merénylet kísérlet meg Saban Piri Iszlyem, a pozsaramanáci posta főnöke ellen, aki egyébként a délserbiai arnauták vezére. Musztafovcicsnál revolvért találtak és huszonkét töltényt. Társa is voltak, de ezek a rendőrség elől az erdőbe menekültek. A rendőrség éppen akkor tartoztatta le a merénylőt, amikor az a postafőnök háza előtt elbujt, hogy a kapun kilépő arnautavezért lelőjje.

— **Mese a szentai petroleumkutról.** Szentáról jelentik: Nagy örömet keltett a szentai Andrija-ucca lakói körében az a hír, hogy az ucca egyik kutjának vizében petroleumot fedeztek fel. A lakosok a napokban jelentést tettek a városi mérnöki hivatalban, hogy az ucca kutjának vize ihatatlan, mert a vízben sok az olaj. A közönség körében gyorsan hirt terjedt a petroleumkutat. A városi mérnökök vizsgálata azonban szétoszlatta a petroleumkutat fűzött reményeket. Megállapították, hogy a kuttól pár méternyire vezet el az egyik közeli malom szennyacatornája, amelynek vizében sok a malom gépeiből kiszivárgó olaj. A cső megrepedt és ez a szennyvíz beszivárgott a kutba. A mérnöki hivatal intézkedett a kút lezárását.

— **A szubotcai jogászok bálja.** A szubotcai bál szezón kiemelkedő eseménye minden évben a jogászbál. A hagyományos bál az idén január 27-ikén vasárnap Szent Száva napján tartják meg a Városi Színház koncert-termeiben. A bál rendezősége a táncmulatságot megelőzőleg műsoros előadást rendez, amelynek programját nívós és érdekes számokból állították össze. A bál meghívókat már szétküldték, de akik tévedésből nem kaptak meghívót, forduljanak a rendezőbizottság tagjaihoz.

SZÍNHÁZ

— **Az »Ej uchnem« a dóni kozákok szubotcai hangversenyének előadásán.** A dóni kozákok világhírű férfikara pénteken, január 18-ikán, este tartja meg hangversenyét a Városi Színházban. A kiváló férfikórus, amelyet Szergej Jaroff dirigál, legnagyobb sikerű műsor-számaival fogja bemutatni. Műsorukon orosz templomi énekek, néhány jellegzetes orosz dal és néhány világhírű kórus szerepel, amelyek közül a legismertebb az »Ej uchnem« című volgahajósdal. A dóni kozákok vendégszerelése a szubotcai szezón legnagyobb zenéi eseménye lesz. Jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

— **Szilveszter-est Kulán.** A kulai szerb nőgyűlet vezetőcsége a »Sloboda«-szállóban tartotta meg szokásos Szilveszter-estjét nagy sikerrel. Az est érdekessége volt a Kulán vendégszerelő tizenhároméves Baby Korn táncművész nő fellépése, kinek temperamentumos táncmulatóványait a közönség lelkes tapsal honorálta. A bál a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— **A sztaribecseji szerb egyházi dalárda műsoros Szilveszter-estje.** Sztaribecsejéről jelentik: A sztaribecseji szerb egyházi dalárda nagyszerű műsoros Szilveszter-estét rendezett. A műsort a vegyes kar énekszámai nyitották meg Milovanov Ljuba karnagy vezényletével. A dalárda sok tapsot aratott. Ezután dr. Popovics Milán magánénekszáma következett, amelyet Stojšin Vukica kísért zongorán. A férfi kar tengerészdala után Horvacki Jucica tengerészántát mutatott be, utána Radoszavljevics Hilda modern táncszáma következett. Mindketten sok tapsot kaptak. A női kar nívós dalal után dr. Popovics Milán olvasott fel tréfás személyvényeket orvosi emlékeiből nagy tetszés mellett. Ezután a vegyeskar sikerült énekszámai következtek, majd dr. Popovics Milán bucsuzott el az ösztendőtől és üdvözölte az utat. A műsort a dalárda »Ocsenás« és »Mnogoje leti« egyházi énekszámai zárták be. A műsor után reggel tartó tánc következett.

KÖZGAZDASÁG

Emelkedést mutat a hajózási forgalom

Az állami folyamhajózási igazgatóság jelentése

Az állami folyamhajózási igazgatóság (Direkcija Rečna Plovidba) a napokban jelentést adott ki, amelyben az elmúlt év folyamhajózási forgalmát, vagyoni, valamint gazdasági helyzetét ismerteti. A jelentés érdekes adatokat tartalmaz.

A kiadott jelentés szerint 1928-ban április elsejétől június hó 30-áig az állami folyamhajózás 403 vízijárművel összesen 160.055 tonna árut szállított (az előző évnek ugyancsak ebben a negyedében 411 járművel 154.197 tonnát). Julius elsejétől szeptember 30-ikáig 406 járművel 154.219 tonnát szállítottak (az előző évben ezidő alatt 331 járművel 118.733 tonna). A forgalom tehát az előző évvel szemben emelkedést mutat. A gabonaforgalom csak augusztus hó második felében indult meg, de a világpiac ráknézve kedvezőtlen viszonyai következtében már szeptemberben ismét ellanyhult. A raktározási üzlet azonban mégis meglendült, úgy hogy a Direkcija Rečna Plovidba mintegy 150 uszálya várja terhelten a kikötőkben a külföldi gabonapiacok helyzetének kedvezőbb fordulatát.

A darabáruforgalom a következőképp alakult: az 1928. év második negyedében 33.383 tonna (előző évben 33.758 tonna), a harmadik negyedben 33.667 tonna (előző évben 33.823 tonna). Az áruforgalom augusztus hónapban volt a legkedvezőbb, mert a felső Dunán kiürült uszályhajók a völgyemetre is kaptak rakományt.

A hajótér változatlan, amennyiben van az állami hajózásnak 32 tankhajója petróleum és termékeinek szállítására, 238 jó állapotban levő uszályhajója, 26 uszálya a belföldi darabáruforgalom céljaira (Packler), 20 kövesderéglyéje, 37 nyitott uszálya a fa és szén-szállítás céljaira. Ezen a 353 járművön kívül még 22 uszály van javítás alatt, 50 darab üzemen kívül van helyezve és van még 44 kikötőhajója (Sleg). Az egész uszályhajóparkot alapos vizsgálatnak vetik alá, a már javításra nem érdemeseket üzemen kívül fogják helyezni és vagy eladásra kínálják, vagy kikötőhajóknak (sleg) alakítják át.

A hajójavítások tekintetében a viszonyok lényegesen javultak, amennyiben ma már a legnagyobb javításokat is el lehet a belföldön végezni. Az állami folyamhajózási javító műhelyében, amely a Beogradnál szemben levő ugynevezett Cigányiszigeti telephelyen van, a múlt év nyarán 22 gőzhajón és 61 uszályhajón végeztek kisebb javításokat.

A vállalat szénfogyasztás. aránytalanul nagy, ami főként azért van, mert a forgalomban levő gőzhajók nagy része régi, elavult típusú.

Az állami hajózási vállalat költségvetése szerint az 1928/29. hajózási évadra az előrelátható bevételeket 125 millió dinárban irányszabták elő. Az első hat hónapban, vagyis április elsejétől szeptember 30-ig a vállalat bevétele 61.200.000 dinár volt, úgyhogy tekintettel arra a körülményre, hogy a buza főkivitele tavaszra várható, remélhető, hogy a lényeges bevétel az előirányzott összeget még meg is fogja haladni. Az uszályrakományok utáni bevétel az első félévben 32 millió dinár, a darabáru után 14 millió dinár volt.

A vasut és hajó közötti átrakó forgalom fejlesztése céljából a vasutigazgatósággal tárgyalások folytak és ez új díjszabások már kidolgozás alatt vannak.

g. l.

Belacrka borkivitele 1928-ban. Belacrka borkiviteli statisztikája emelkedő tendenciát mutat 1928. utolsó negyedében. Októberben 12, novemberben 37, decemberben 52 vagon exportált Belacrka. 1928-ban összesen 412 vagon bort vittek ki Belacrkáról és ennek a mennyiségnek 31 százaléka külföldre ment. Csehszlovákia, Ausztria, Olaszország és Németország vásárolt nagyobb mennyiséget a borból. Az árak változatlanok, átlag 1 maligánért 30 parát fizetnek. A bork minősége 8 maligántól 12 maligánig változik. A faborok természetesen drágábbak.

A Jugoszláv államvasutak forgalma. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium statisztikát adott ki az államvasutak teherforgalmáról a háború óta. Eszerint az államvasutak vonalain a következő teherforgalom volt: 1919-ben 352.174 vagon, 1920-ban 447.406 vagon, 1921-ben 505.942 vagon, 1922-ben 571.598 vagon, 1923-ban 702.767 vagon, 1924-ben 885.110 vagon, 1925-ben 945.745 vagon, 1926-ban 1.152.345 vagon, 1927-ben 1.257.972 vagon. Az 1928. évben szeptember végéig 1.057.490 megterhelt vagonot szállítottak és ez a szám az év végéig meghaladta a másfél-milliárdot. A SHS vasutak forgalma óriási arányban fejlődött és az emelkedés az 1919. év óta mintegy négyszázszázalékos tiszta ki. Azonban a vasutak az áruforgalmat, különösen a főkiviteli évdában már évek óta nem tudják kielégítően lebonyolítani a vagonhiány miatt. Ez a vagonhiány 1928-ban a leginkább érezhető volt.

A kormány tervbe vette a borkivitel megkönnyítését. A jugoszláviai szőlősgazdák régi panasza, hogy az állam semmit sem tesz a borkivitel megkönnyítése érdekében. Jugoszláviában jelenleg másfélmillió liter bor áll kivitelre készen, de az export a külföldi nagy beviteli vámok miatt lehetetlen. A jugoszláv termelők legjobb piaca Csehszlovákia volt, de az érdeklődés erőteljesen az oldalról is megcsappant. Ennek okát főképpen abban látják, hogy a kormány erős védővámokkal akadályozza meg a külföldi sörnek az országba való behozatalát. Mivel így a csehszlovák sörök sem jöhetnek be, a csehszlovák kereskedők retorzióképpen nem veszik a jugoszláv bort. Érdekes itt felemlíteni a magyar kormány propagandáját a magyar bor érdekében. A magyar borkiviteli forgalom emelése érdekében ugyanis az utóbbi években Európa számos városában magyar borozókat nyitottak, amelyekben kizárólag valódi jóminőségű magyar borokat mérnek ki. Legutóbb is Svájcban, Luzern és Basel városokban nyitottak magyar borkóstoló helyiségeket. Ezek a borkóstolók a külföldi magyar konzulátusok és kereskedelmi ügyvivőségek szigorú ellenőrzése alatt állanak, úgy hogy azokban csak a legjobb minőségű magyar borokat mérnek ki. Értesítéseink szerint az új kormány belátta ennek a kérdésnek rendkívüli gazdasági fontosságát és komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy a borkivitel megkönnyítse és így csökkentse az ország külkereskedelmének passzívitását.

Amíg a hideg idő tart, nem lehet a bosznabródi szállítási torlódásokat megszüntetni. Novisadról jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága a novisadrói kereskedelmi, gyáripari és iparkamara távirati kérdésközlésére, amelyben a bosznabródi vasúti állomáson heállott forgalmi torlódás megszüntetését sürgette, azt válaszolta a kamarának, hogy a bosznabródi vasúti állomáson a forgalmi torlódás teljes megszüntetése csak a hideg idő elmúltával lesz lehetséges, de addig is utasította a szubotici vasutigazgatóságot, hogy a forgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében január 13-iki kezdettel a gabona és gabonaneműek, nemkülönben az őrlmények szállítására nagyobbminőségű vagonot bocsásson az érdekeltek rendelkezésére. A vezérigazgatóság intézkedett, hogy a vagonok számát a közel időben tetemesen emeljék fel.

A Jugoszláv kereskedelmi és iparkamarák novisadrói kongresszusa, Novisadról jelentik: A január 18-ikán Beogradban összeülő kereskedelmi és iparkamarai titkárok értekezlete meg fogja állapítani a május végére Novisadrára egybehívandó országos kereskedelmi és iparkamarai kongresszus napirendjét. Tekintettel a kedvezőtlen külkereskedelmi mérlegre és a nemzetközi gazdasági helyzetre, — mely a gazdasági köröknek sok gondot ad, — a májusi kongresszus elsősorban olyan kérdéseket fog megtárgyalni, amelyek a külkereskedelmre vonatkoznak.

A barcelonai világgépzés és Jugoszlávia. Novisadról jelentik: A kereskedelmi minisztérium a május 15-ikén megnyíló barcelonai kiállításon való részvételre vonatkozólag tervet készített, amelyet valamennyi kamarának megküldött. A kiállítás egyik nagyobb eseményeként kap elhelyezést a jugoszláv reprezentatív kiállítás, amelynek egyik jelentékenyebb része az iparművészeti kiállítás lesz. Ezenkívül a következő külön kiállításokat vették tervbe: etnográfiai osztály, külön osztály a jugoszláv nyerstermények számára, külön osztályok a kereskedelem, az ipar, a bankok, közlekedés, turisztika, szobrászat, festőművészet, továbbá kimondott kiállítási tárgyak számára, amelyek a jugoszláv-spanyol kereskedelmi kapcsolatok kimélyítését elősegíthetik. A kiállítók ingyen területet kapnak a kiállítási csarnokokban és csak azokat a szállítási költségeket viselik, amelyek a kiállítók lakhelyétől az illetékes kamarák székhelyéig felmerülnek; minden egyéb költségeket, oda- és visszaszállítást a kereskedelmi minisztérium fedez. A novisadrói kereskedelmi, gyáripari és iparkamara felszólította a kamara területén levő gabona, liszt, komló, kender és egyéb mezőgazdasági terményeket exportáló cégeket, hogy mintákat, fényképeket, termelési táblázatokat és egyéb kiállítási anyagokat készítsék elő, hogy azokat mielőbb Barcelonába szállíthassák.

Új cukorgyártást alapítottak Temesváron. Temesvárról jelentik: Egy francia tőkecsoport közreműködésével új cukorgyári részvénytársaság alakult Temesváron. A társaság alaptőkéje kétszázötven millió lei. A cukorgyár telepének építését a legközelebbi hetekben megkezdik.

SPORT

Jugoszlávia nagy balszerencsével veszítette el mérkőzéseit a ping-pong világbajnokság versenyén

Budapestről jelentik: Az asztali tenisz világbajnokság versenyének első napján nagy érdeklődés nyilvánult meg a csapatbajnokságok iránt, amelyek igen érdekes, szép küzdelmeket hoztak.

Jugoszlávia csapata hétfőn három mérkőzést játszott Magyarország, Ausztria és Románia ellen és nagy balszerencsével mindhárom mérkőzést 5:0 arányban elvesztette. A jugoszláv-román mérkőzést hétfőn nem tudták befejezni és kedden délelőtt folytatták. Az első forduló mérkőzései a következő eredményekkel véződtek:

Anglia: Litvánia 5:0, Ausztria 4:5.
Ausztria: Németország 5:0, Jugoszlávia 5:0, Anglia 5:4.
Csehszlovákia: Wales 5:2, Románia 5:4, Litvánia 5:1.
Jugoszlávia: Magyarország 0:5, Ausztria 0:5, Románia 0:5.
Lettország: Románia 5:1, Litvánia 5:0, Magyarország 0:5.
Litvánia: Anglia 0:5, Lettország 0:5, Csehszlovákia 1:5.
Magyarország: Jugoszlávia 5:0, Németország 5:0, Lettország 5:0.
Németország: Magyarország 0:5, Ausztria 0:5, Wales 4:5.
Románia: Lettország 1:5, Csehszlovákia 4:5, Jugoszlávia 5:0.
Wales: Csehszlovákia 2:5, Németország 5:4.

A verseny állása az első forduló után:

1. Magyarország 3 győzelem (15:0)
2. Ausztria 3 győzelem (15:4)
3. Csehszlovákia 3 győzelem (15:7)
4. Lettország 2 győzelem, 1 vereség (10:5)
5. Anglia 1 győzelem, 1 vereség (9:5)
6. Wales 1 győzelem, 1 vereség (7:9)
7. Románia 1 győzelem, 2 vereség (9:10)
8. Németország 3 vereség (4:15)
9. Litvánia 3 vereség (1:15)
10. Jugoszlávia 3 vereség (0:15).

Kedden:

A versenyek második napján, délelőtt Jugoszlávia a Románia elleni meccs folytatása miatt más mérkőzést nem játszott, míg a többi mérkőzések eredményei ezek voltak:

Anglia—Csehszlovákia 5:0, Ausztria—Litvánia 5:0, Ausztria—Lettország 5:4, Németország—Litvánia 5:0,

Magyarország—Wales 5:0, Anglia—Jugoszlávia 5:0, Magyarország—Románia 5:0.

Szerdán Jugoszlávia csapata Csehszlovákia, Litvánia és Wales ellen mérkőzik.

Futballklubot alakítottak Amerikában a jugoszláviai németek

Az „Első német S. H. S. sportklub“ megnyerte az északamerikai kerület amatőr-bajnokságát

Newyorkból jelentik: Az északamerikai Brooklyn városban nagy számban élnek jugoszláviai német kivándorlók, akik legnagyobb részét a Bácskából származnak. Ezek a németek az új hazában is szorosan összetartanak és kulturális téren szorgalmasan ápolják a régi hazából magukkal vitt hagyományokat.

A brooklyni németek a múlt évben sportklubot alakítottak, amely főleg a futballt kultiválja. A klub az „Első német SHS Sportklub“ néven működik és már eddig is sok dícsőséget szerzett. Az „Első német SHS Sportklub“-ot a brooklyni németek áldozatkészen támogatják és egy nagyszerű stadion-szerű futballpályát építettek fel. A klub futballcsapata előrangú játékerőt képvisel, ami kitűnik egy éves szereplésének eredményeiből is. Az első csapata megnyerte az északamerikai kerület amatőr bajnokságát, míg tartalék csapata ugyanebben a bajnokságban a második helyet szerezte meg. Az SHS németek csapata legveszélyesebb ellenfelét, a múlt évi bajnok Svéd sportklubot 4:0 arányban győzte le. Még nagyobb sikerrel szerepelt a brooklyni SHS németek futballcsapata a kupamérkőzéseken, ahol harminchat résztvevő között lett első és 23:1 gólarányt állított fel. Az egyetlen kapott gól is 11-esből esett.

Az „Első német SHS Sportklub“ ma már Észak-Amerika egyik legnagyobb futballértékének tekintik, amely az ott meghonosított rendszer alapján az idén eredményei alapján automatikusan a »fél professzionista« osztályba került és itt küzd a bajnoksáért.

Az SHS-beli németek sportklubja dresszében a jugoszláv címert viseli és Amerikában általában az »SHS válogatott« néven emlegetik. A csapat vezetősége most egy kirándulást tervez az óhazába és minden valószínűség szerint még az idei évben ellátogatnak Jugoszláviába, ahol elsősorban a Bácskát keresik fel, de az ország nagyobb sportcentrumaiban is játszanak egy-két mérkőzést.

Mérget vehet

rá, hogy a

PYRAM-nál nem talál jobbat!

PYRAM növényi paszta!

TÁRCA

A királyné csipkekendője

— Egy férj emlékirataiból —

Az időben általános felúnést keltett otthon a de-
tektív-tudományom. Minekután megérkeztem kies la-
kásunkba, kurta, de átható szemle után a következő
előterjesztést intéztem családi lézükünk főparancs-
nokához:

— Maga, kedves, ma az íróasztalomnál működött,
folytatólag a modern irodalom remekait a karosszé-
kemből olvasta, szemlét tartott a spájzban s a háló-
szoba divánján aludt egy sort.

Feleségem szája tátva maradt.

— Hogyan lehetett ezt megállapítani?

— Az intuíció, tisztára az intuíció segítségével.

— A tintatartó dugója vissza van helyezve, a toll
száraz. Ebből nem láthatja.

— Nem is.

— A könyvet már a helyére tettem. Miből tudja,
hogy éppen a karosszékből ültem.

(Részemről rejtélyes mosoly.)

— Álmos a tekintetem?

— Szó sincs róla. Inkább elragadó.

— Honnan veszi hát, hogy szunyókáltam?

— Tudom. Megállapítottam.

— De épp hogy a hálószoba divánján, mikor há-
tom van a lakásban?

— Ez az én titkom.

Az asszony nyelt egyet.

— Mindent megérték, ámbar nem értek semmit.
Csakugyan jártam a spájzban, azonban ha olyan na-
gyon okos, mondja meg, mit kerestem ott.

— A nullás liszt körül volt dolga.
Nőm olyan mozdulatot tett, mintha el akarna
ájulni, de ismervé hidegvéremet, még idejében meg-
gondolta magát.

— Boszorkány! — sziszegte a fogai mögöl.

— Pardon, feletem én szokott udvariassággal,
férfiben nincs.

— Tudja, hogy maga veszedelmes ember?

— Valamikor régen terjesztett rólam néhány ma-
ma ilyen regét, de nekik se volt igazuk.

A dolog abbamaradt, azonban más alkalommal
azt mondom:

— Nézze, flam, mit járkal maga a csipkekendő
körül? Bizza a mindenesünkre.

— Ki mondta, hogy ott jártam?

— Tudom.

— Alighanem a ház mesternétől.

— Nem szoktam vele szóba állani.

— Hát akkor?

— Hát akkor a ház mesterné árulta el azt is, hogy
a mosdószekrény aljában az ócska cipők közt keres-
gölt?

Nőm három lépést hátrált és úgy nézett rám, mint
az idvezültekre. (Az egyszerűség kedvéért mondhat-
nék örültem is, de ha már rólam van a szó, inkább az
idvezültekhez ragaszkodom.) Két kezét védőleg maga
elő tartotta, majd vizsgálni kezdte a falakat, hogy me-
lyikre fogok felmászni?

Napokon át a buskomorság jelei mutatkoztak raj-
ta, mert mit ér az élet, ha rájönnek az ember minden
lépésére, végül is kénytelen voltam magamat lelep-
lezni:

— Ne keressen bennem titokzatosságot, inkább
vigyázzon a zsebkendőire. Mert ahol megfordul, min-
denütt elhagy belőlük egyet. Az íróasztalom, a
spájzban, a karos-szék mellett. Irigylésreméltó életén,
hogy úgy mondjam, vörös fonálként húzódik végig az
elhagyott zsebkendő. Ennyi az egész.

— Csakugyan! — mondta gyermeki mosollyal.
Azzal fölkel a helyéről, egy batyszt holmit a szé-
ke alá ejtett és mellém telepedett az asztalhoz.

Jóval később tudtam meg, hogy ez általános nő-
szokás, a zsebnélküli ruha divatja az oka. Az aranyo-
sok beszélnek, beszélnek s amint kinyitják (nem a
szájukat), a kezüket, a zsebkendő leesik. Ott is ma-
rad mértföldjelzőként egész napi járásuknak, kelé-
süknek.

— Indítsunk mozgalmat, ajánlottam, a kérdés
rendezésére.

— Mit ért maga ehhez!

Már le voltam leplezve, hiába beszéltem. A zsebk-
kendők továbbra is helyet foglalnak művelt családom
asztala alatt, viszont intim ünnepeken én díszítettem
fel kendőkkel annak a székek mind a négy lábát, a
melyiken a feleségem ült. Ezzel igyekeztem mint ud-
varias ember hódolni a szokásnak.

— Nem szép ez a szórakozottság, mondtam még
tegnap.

Ma aztán felráznak a legszebb álmomból, az asz-
szony lengeti az ujságot.

— Ide nézzen, olvassa! A spanyol királyné is el-
vesztette a zsebkendőjét.

Annyi az új törvény, rendelet, hogy nehezen is-
merem ki magam bennük, — hamarosan nem tudom
hát, bezárnak-e azért, amit feletem. Nevezetesen azt
feletem:

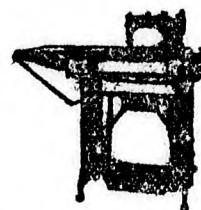
— Egész természetes, végtére a királyné is asz-
szony. Hogy rangban hol áll, az közjogi kérdés, de
mint Isten teremtménye csak asszony.

— Na hát! — mondta erre a feleségem.

Mivel pedig az egyike azoknak a speciálisan női-
es csonka mondatoknak, amelyek kizárják a további
párbeszéd lehetőségét, a baloldalomra fordultam és
folytattam az alvást.

Bob.

Legszebb estélyi ruhák a Cérnai-szalónban készülnek Subotica, Telefon 712
IV., Zlatarićeva ul. 10

és az összes kellékek előnyös részletfizetésre is!

Szakszertű kiszolgálás!

Központi gyári lerakat:

Jól szortírozott raktár!

S. Ad. Engl, Subotica

Daničićev put 10

Pallesi-ut 10. szám

FIÓKLERAKATOK:

Subotica, Rudićeva ulica (Gyümölcsplac)
Zagreb, Gundulićeva ulica 8
Stari Bečej, Kralja Petra ulica 2
Vel. Kikinda, Karadjordjev trg (Budišin-ház)
Novi Sad, Express J. Horvat, Pašićeva ulica 19

Vel. Bečkerek, Armin Grünfeld i Drug,
kod Velikog mosta

Osljek, Srossmayerova ulica 3
Vinkovci, Kumičićeva ulica 21
Vukovar, Daničićev trg 2

Aleksander
Eger i Drug

Képviseletek az ország minden részében

NYILT-TÉR

Ingatlan árverés

Néhai Bachrach Miksa tulajdonát képező és a noviszadi 2157. számú betétben felvett Futoški put 25. szám alatti házhely a noviszadi járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság által

1929. évi január hó 30-ikán délelőtt 10 órakor a telekkönyvi irodában nyilvános árverésen eladásra kerül. 214

Könnyítések a magyar vízumok beszerzésénél

A budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vízumot szerezní, mert az utasok magyar vízum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapestben kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vízumot. Ez az újítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vízumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztálya hivatalos bélyegzővel ellátott igazolvány szükséges, mely ugy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőletnél (Beograd, Palata Akademiya, Jakšićeva ul. 2.), mint pedig a felkért SHS. vidéki kereskedelmi testületéknél és

Szabotican: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Bácsmegeyi Napló kiadóhivatala, Rádió Reklam Jugoszlavia, Pašićeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiedt Frigyes.

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácsstopolai Takarékpénztár.

Veliki Becskerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár.

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete,

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör.

Velika Kikinda: Centralna Štedionica.

Oszijek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank.

Čakovec: Horvát Általános Hitelbank, Hoffmann Elemér

Noviszad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási iroda, Merkurbank, Lusztig Bank.

Kula: Hitelbank.

Odzsaci: Takarékpénztár.

Vrsac: Kereskedők Egyesülete, Srpska Zanaftlijska Banka, Szalay Utazási Iroda, Deutsche Gewerbe-Gossenschaft.

Varazdin: Horvát Általános Hitelbank.

Mürszka Szabota: Prekmürska Banka.

Ada: Leszámitolóbank.

Az apatini járás részére Berlekovich Sándor újságíró Apatin.

Sztari Becsej: Népbank, Potiska Banka

Novi Becsej: Általános Hitelbank.

Bela Crkva: Trgovačko Udruženje.

Pancevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank.

Sarajevo: Kereskedelmi Kamara, Agrárbank, Putnik.

Skoplje: Kereskedelmi Kamaránál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vízum Budapestben 50%-os kedvezményrel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és gyógycélokot szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vízum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál illetve a beogradi m. kir. Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztályánál (Beograd, Palata Akademia, Jakšićeva ul. 2.) 50% engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

Fenti vízumkedvezmények az esetre érvényesíthetők, ha az utas a beutazás és kiutazás napjait is beleszámítva, összesen legalább 3 napot tölt Magyarországon. Minden megkezdett nap egésznek számít. Azok az utasok, akik 3 napnál kevesebb ideig tartózkodnak Magyarországon, a határon való kilépésnél a fél vízumdíjat utánfizetik.

Kozmetikai szalon

Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENONÉ

Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin terapia

Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

A BÜVÖS TALLÉR

▲ „BÁCSMEGYEI NAPLÓ“ EREDETI REGÉNYE
Irta: Somlay Károly 39

A dülöutakon át hamarosan kiértek a Tisza partjára. Beugrottak a lajkába, Hupuci belehasított a folyamba az evezőruddal és a gyepszél mellett vígan táncolt a kis víziedény.

A víz tetején köd párolgott, de azért látszottak a sziget setétlombos fái és az Isten országutja is ott fent, a csillagos magasságokban.

Istvánnak eszébe jutott, hogy a plébános ur a napokban beszélgetés közben oktatás és vizasztalás gyanánt azt mondta neki, hogy amit a férfi szeme a nőben nem lát meg, azt az idő mutatja meg és hogy minden női szívhez vezet egy titkos ösvény, csak meg kell találni.

— Ha megtalálom valaha Lidit, az ösvényt is meg fogom találni, — sóhajtott István.

Hupucinak is furta valami a kabakját. Szólni akart, de hátha felduzzasztja az epéjét ennek az eszement kovácsnak. De talán belé is betegszik, ha meg nem mondja neki a magátét.

— Szólnék valamit, mester uram, — kezdte akkurátosan.

— Hallom.

— De ne legyen ám harag. Jó szívvel mondom.

— Jó szívvel hallgatom.

— Hát úgy volt az, hogy az ecceri mol-

nár is elmén a bíróho', hogy egy idegen kutya be-belopódzik a malomba és belékapkod a lisztbe. Azt kérdezi a molnár, hogy a malmot gyujtsa-e fel, vagy pedig a kutyát üsse agyon? Azt mondja a bíró a lisztlopónak, hogy se a malmot fel ne gyujtsd fiam, se a kutyát ne üssed agyon; majd inkább tereád vágatok huszonötöt, mert nem vigyáztál a malmodra... Érti ennek a magját, mester uram?

— Érteni érteném, de hol van a malom?

— Majd rátalálunk, ha a Mindenható is úgy akarja, — mondta Hupuci, miközben a kis csónak a sziget partjához ütődött.

A harmat úgy ellepte itt a csillagvirág-, páfrány-, árvavirág-, békatáska, ménta- és másfélméteres euphorbiából álló növényzetet, hogy tiz-tizenöt lépés után térdig csuromvizek lettek. Olyan rejtelmes volt itt a sötétség. Az életnek semmi jele, csak a kékesen fénylő istenbogárcák szállingóznak a bokrokon.

István annyira erőt vett az izgalom, hogy kénytelen volt rövid pihenőt tartani és tüdőjére nagy kortyokban levegőt szívni.

Nemsokára már érezte a sziget alsó részéről terjengő füst szagát. A rusznyákokat is látta. Lehettek vagy heten. Ott ültek a gyepre terített subáikon a tüzecke körül. A piros fénytől olyan volt az arcuk, mint az ördögöké. Talán halpaprikást, talán bandurkovát főztek a szolgafára akasztott bográcsban. Közben dalozgattak. Három nő pedig a ponyvasátor előtt álldogált. Ott volt Lidi is.

A Lidi is... Halvány arcán bánatos báj ömlött el.

Hupuci könyökével meglökte István oldalát.

NARANCS

citrom, mandarin, füge, datolya, mazsola, maroni, jánoskenyér és mindenféle **déligyümölcs** viszonteladók részére legolcsóbban beszerezhető
Ceizler Károly cégnél Subotica
13733

Kérjen mindenütt
»TRETORN«
sár- és hócipőt. A

TRETORN

cipőknek nincs
versenyhársa!

Önálló szerb-magyar-német

levelező, mérleg-
képes könyvtelő

több évi Irodavezetési gyakorlattal megfelelő
állást keres

A'An'atokat „PERFECT“ jellege alatt a kiadóhivatali továbblt

Fertőző betegségek

m e g h ű l é s

torok bajok

ellen biztos sikerrel védekezik, ha mindennap a kel-
lemes ízű, erősen fertőtlenítő hatású

HYPEROL

SZÁJVIZTABLETTÁKAT

használja. Védelmet nyújt fiatalnak öregnek egyaránt,
azonkívül óvja a fogakat és erősíti az ínyt is

— No, ott áll. Hát hazudtam? Én, akár az igazlító próféták, mindig igazat beszélek, — mondta diadalmasan.

A hangra a tutajosok felugráltak.

— Mit akarsz, te ördögfiázat? — kérdezi dühösen Vaszil, a csoporthoz közeledő Istvántól.

De ez se látott, se hallott, félrelökte az öreget, a karjait széjjeltárta és remegő hangon kiáltotta:

— Lidi! Egyetlenem! Szerelmem!

Az asszony megdöbbsent. Halántékán kalapált a vér. A másik pillanatban életfelejtő boldogsággal omlott az ura mellére és ártatlanul bizó szemmel nézett annak arcába. Mondani akart valamit, mert ajkai szétnyitak, fehér fogsora megvillant, de csak hangtalanul vonaglott a szája.

— Nagy kitérővel, kálváriás uton jutottam most hozzád, angyalom, üdvöm, — mondta melegen István.

— És én tiszta vagyok István, mint a holdejtetten harmat. Megóvott a bűvös tallér. Itt van most is a szívem felett, — felelte el-lágyulva a menyecske és szemét elfátyolozták a kibuggyanó könnyek. — Szívem megtért a szivedhő... Örökre...

— Ugy áldjon meg téged az Isten?

— Ugy áldjon meg engem, a te engedelmes, alázatos szívű párodát, ugy áldjon meg engem az Isten...

*

Lidi még mai napig is viseli szíve felett az amulettet és hisz annak titokzatos oltalmában.

Pedig ha nem lett volna nagy lélek, a kibén tántoríthatlan erkölcsi erő lakik: a válságos pillanatokban a kis ezüstpénz nem lett volna segítségére. (Vége.)

Az anyaság

a nő legszentebb hivatása és ennek a nő csak úgy tud eleget tenni, ha fokozott mértékben ügyel életmódjára és a helyes táplálkozásra. — 2-3 évkoránál Ovomaltine a reggeli és oszonnatejbe téve tartalmazza azt a táperőt és vitamintöbbletet, amelyre a terhes anyának és magzatának szüksége van.

1919 - Tízéves jubileum - 1929

BEOGRÁDIAK!

Január 10.-től kezdve 120 olcsó nap kezdődik!

**Lalković 8 kirakatában láthatók a
LALKOVIĆ-FÉLE JUBILÁRIS ÁRAK!**

1. számú kirakatban minden 5 dinár	2. számú kirakatban minden 10 dinár
3. számú kirakatban minden 15 dinár	4. számú kirakatban minden 20 dinár
5. számú kirakatban minden 32 dinár	6. számú kirakatban minden 40 dinár
7. számú kirakatban különféle meglepetések	8. számú kirakatban különféle meglepetések

Vidékre utánvétellel szállítunk. — Mintákat nem küldünk

Vásároljon most Lalkovićnál a jubilaris áron!

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk

A vásárló közönség szives figyelmébe!

Cégünk 1919-ben alakult és 1929. év elején ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját.

A sok nehézség mellett, amellyel az egész országnak, de elsősorban nekünk kellett megküzdeni, vállalkozásunkat siker kísérte. A siker titka: le a nemszolid spekulánsokkal és éljenek az **olcsó árak!**

A fogyasztóknál megértésre találtunk, mert belátták, hogy érdekeiket mi képviseljük a leghathatósabban. Mi pedig épen a fogyasztóközönség megértése folytán kis üzletünkből ez alatt a 10 év alatt az ország egyik legnagyobb üzletévé fejlődtünk.

Kötelességünknek tartjuk tehát, hogy 10 éves jubileumunk napján hangos ceremóniák helyett nagy **jubiláris eladást rendezünk.** Ez a jubilaris eladás **január 10.-től május 10.-ig tart,** hogy alkalma legyen mindenkinek szükségleteit fedezni.

Tízéves fennállásunkat tehát

120 olcsó nappal ünnepeljük meg.

Žarko S. Lalković i Brat

Beograd, Kralja Milana 75 — telefon 28-05

LIFKA-MOZI

Szerdán utoljára

EZ AMERIKA!

és PEGGY 5 imádója

Csütörtöktől 2 alage-ujdonosság!

Csak erős idegzetű egyéneknek!

VAMPIR

Edgar Wallace krimiális regényének motivumai alapján a kétfős főszerepben Lon Chauy

Bakfi-házasság

Pikáns francia vígjáték. Norma Sherer

Piukovits József

szőlőbírókos

Subotica, Jelašičeva ul. 4

Saját termései kezei borai árát
leszállította

Nemes kadarka litero	6 dinár
Fehér asztali bor	7
Ó-bor 1927-es	8
Ó-bor 1926-os	10

Kis üstön főtt saját főzésű pálinkái olcsó árban
13512

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasnaponként és minden
hétvenedik számán. Legkisebb apróhirdetés 10 dinár.
Csak felhívásig tartó leveleket továbbítunk.
Kérdésekben kérjük válasszák meg a mellékletet.Klienseink
óhajáraminden szerdán közlünk
köszönőlevelet a Figol-ról

Dr. Semelić gyógyszerész, Dubrovnik 2

Mint hogy meggyőződtem arról, hogy az Ön FIGOL gyógyszere tényleg a legjobb gyógyszerek egyike minden gyomorban ellen, köszönetet kell hogy mondjak Önnek a FIGOL-lal elért eredményért. Azonkívül még arra is kérem, hogy legyen szives nekem ebből a csodaszerből még 2 üveggel küldeni használati utasítással együtt, mert én az utolsó üveg FIGOL-t egyik barátomnak adtam át.

Bitolj, 1928. július 28.

Petar Vukčević, tanító.

A fent felsorolt betegségeken kívül a FIGOL biztos gyógyszer még az emésztőszervek bármilyen megbetegedésénél, gyomor-, bél-, vese- és májbajoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál és aranyérről.

A FIGOL-t gyártja és postán utánvétellel küldi

Dr. Semelić gyógyszerész, Dubrovnik 2

Ára: 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár, próbaüveg 40 dinár

FOGLALKOZÁS

Osapornak elmenne gyermektelen házaspár, kitanult vendéglős, a Vajdaság bármely helységébe. Orsz. György, Vinkovci, Aleksandrova 70. 364

Mosóné, aki szépen mos, kerestetik. II. kör, Česka ul. 53. 363

Kiszolgálóleány, aki már cukrászdában alkalmazva volt, felvétetik. Sudar cukrászda, Subotica. 361

Vincellér, megbízható, kerestési, gazdai állást keres. Cim: T. J. Horgoš, Szechenyi ut 217. 327

Német mindenlány, aki főzéshez is ért, kerestetik. Ajánlatok dr. Szántó Miklós Szombor, Apatini ut címre küldendők. 381

Tanoncot (inast) keres azonnali belépésre, Maritica i Janković könyvkereskedése, udvari szállítók fiókja, Subotica. 390

Társulnók már meglevő jó üzlethez 150-250.000 dinár. Csak olyanok írjanak, kik a tőkét betáblázással feltétlenül biztosíthatják. Leveleket a kiadóhivatal »Kamatmentes« jelige alatt továbbít. 382

Magas jutalék. Minden nagyobb városban keresünk jutalékos eladókat, egy cikk bevált módszer szerinti eladására, napi kereset 100 dinár. Csinos nők jelentkezzenek. Leveleket Postafiók 144 Novisad továbbít. 230

Alexa nyakkendőipar tíz dinárért fordítja ki nyakkendőjét. 12069

Téglamester, többévi gyakorlatlással és jó bizonyítványokkal állást keres. Megkereséseket »Téglamester« jeligére a kiadóba kérek. 352

Borbélysegédet, jómunkást, azonnalra felvesz. Balogh, VIII., Miloš Obilić ul 59. 349

Cipésztanono fizetéssel felvétetik Petró cipésznél, Sokolska ulica 1. 342

Gépszakmács, nős, idősebb, konvenció, aki a traktor kezeléshez tökéletesen ért, kerestetik. Mokrin, Nagy-papirba. 345

VÉTEL-ELADÁS

Fehér hálószoba, ebédlő és különféle butorok, olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Benzinmotor, 12 HP fekvő kocsira szerelve, 3 HP benzinmotor körfűrészrel eladó. Móró Henrik Szerbneuzina Bánát. 366

Kétfajta malom, emeletes tiszta téglából, koperájszítással felszerelve, meghajtás szivógázmotor szerelésre, nagyon alkalmas, lakóházak és melléképületekkel családi okok miatt eladó. Üzemben megtekinthető Dobi Jánosnál, Nadrijan, Bačka ul. 336

Olcsó tűzifa. Bökkhasábbá 28 dinár 100 kg.-ként, ugyanez fűrészelve 31 dinár 100 kg.-ként, ugyanez aprítva 34 dinár 100 kg.-ként. Ia minőségű kocsz 80 dinár 100 kg.-ként. Kapható Herzog László Palicsi és Sombori uti fátelépén. Telefon 97. 350

Fűzők, orvosi rendelésre haskötők, a legmodernebb kivitelben Gutainánál VIII., Ostojičeva ulica 32.

Sarokház a posta közelében, kisebb házak telekkel, villa Palicón 2 lánc földdel eladó Földes ruházlet. 266

Megvételre keresek buza- valutáért szivógáz- vagy nyersolajtraktor-cséplőgarnitúrát, vagy 20 éven aluli gőzcseplőt. Nacsá Ferenc gépész, Kovin, Bánát. 355

Szóna, jóminőségű, vagon-tételekben olcsón kapható. Markó Müller, Nova Gradiška. 255

Használt zuzógépet (kvecs) keresek megvételre. Bánov Lajos hentes, Bačka Topola. 280

Sentán a postával szemben levő Jenovácz-féle ház, a melynek utcai frontja 40 méter, telke pedig körülbelül 1 hold, eladó. Feltételek dr. Huszágh Nándor sentai ügyvéd irodájában megtudhatók. 12988

Csinosan butorozott szoba, fürdőszoba használatlással a beltéren február elsejére kiadó. Cim a kiadóban.

Fehér hálószoba, ebédlő és különféle butorok, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 292

IDOLKREM

állandó használat biztosan
megóvjá

romlástól

11363

CIPŐJÉT

Használatával saját érdekét szolgálja!

KLISÉK

FISCHER & KRAUSS
SUBOTICA, SENOJE-UL. 12.

ELŐNYOMDÁT

legmodernebb stílus rajzokkal és
kellékekkel lepoicsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA

modern előnyomdatberendezési gyára

Relief-festéshez

való festékek, porok és
kellékek kaphatók

VÁROSI MOZI

Hétfő - szerda

A pajkos gyermekek
burleszkA veres lámpás ház
MiladaElse Jerusalem „Szent Skarabeus” című regénye
után - Főszereplők:

Grete Mosheim, Oskar Fröllich

Ha fiókját jó kezekben

akarja tudni, ajánlom magam mint képzett, jó szervező és erélyes kereskedőt. Beszélék és levelezek: magyarul, szerbül, németül és csehül. Din. 200.000-ig garanciát nyújtok. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek
»Megbízható« jeligére.

KÜLÖNFÉLE

Szerb-horvát nyelvórákat vennék. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek »Beritz« jeligére. 361

Szernyóműhelyemet Blumházból áthelyeztem Rudičeva ul. 4 szám alá, a Körösi fűszeres mellé, a Reményi fényképész udvarban. Mindenféle esernyők áthuzása, átalakítása, legszakszerűbb javítások, olcsó árak mellett. Nadszékfonást vállalom. Kucor speciális műhelye. 334

Patkányokat irt a Ratol, mezei egereket az Arvicin konyhai rovarokat a Gamadin, poloskát a Steinal, bolhát a Puleksin. Mindenütt kaphatók! Biokemija Zagreb, Hatzova 25, telefon 59-69. 129

Két, esetleg háromszobás lakást keresek a beltéren, mellékhelyiségekkel elsejére. Rekord-foto, Aleksandrova ulica 13. 360

Ujjoncok. Ha azt hiszik, hogy ujjoncotalásuk téves alapon történt, forduljanak pontos és szakszerű tanácsért a »Nemzetközi Irodá«-hoz, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

Ujjoncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

Észak- és Délamerika összes államainak jegyzéke minden odautazásra vonatkozó utbaigazítással most tíz dinárért kapható. Küldhető posta- vagy okmánybélyegben. Nemzetközi Iroda, Aleksandrova ulica. Subotica.

Juniper zöld sósborszesz boróka kivonattal hatásos névze felér bármely más sósborszesz három üvegének hatásával. Kapható gyógyszerárakban, fűszerüzletekben. Postai szelőküldés Blum gyógyszerész, Subotica, főpostával szemben.

Olcsó koszt és lakás kapható fiatal emberek részére (iparos és kereskedő) özv. Grünénál, Stipe Grgića ulica 15. 104

Patkány, egereket véglegesen kiirt egy éjjelen át híres »Express« irtószerünk. 40 és 60 dináros dobozok. Ki nem bízik állításunkban, kérje utólagos fizetés ellenében. »Wertheim« irtószervizállalat Zagreb, Marovska 16. 11430

Az amerikai Egyesült-Államokba utazni akarók figyelmébe! A kvóta (kiutazási létszám) 1929 június 30-ig betöltve. Részletes információért forduljon személyesen vagy levélben a Nemzetközi Irodához, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

Közzétitjük a legrövidebb idő alatt az engedélyt minden fajtaját, állampolgársági, itt-tartózkodási engedélyt, (trafik, kávékimérés, líceno i mesno pravo stb.) Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9.

Apróhirdetések Szuboticán az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovičeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruházletében, Gyümölcsiac, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Veliki Bescerekben ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Kálóbejárata, csinosan burorozott szoba azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 293

240 kocsira jégverem kiadó. Bunjevačka 64. 346

Felcségem, született Schneider Krisztina és közöttem a házassági életközösség megszakadt amiért is ez uton értesitek mindenkit, hogy feleségem által eszközölt adósságokért felelősséget nem vállalom. Potiszi Szevi Nikola, 1929. január 10. Kreuter Márton. 834

Elegáns, különbejárata uccai parkettás szoba a vasúttal szemben február 1-re kiadó. Bővebbet Ivan Antunović ul. 3. földsz. 352

Üzlethelyiségek, Manojlovičeva ulica 3. szám alatti sarokházban azonnal kiadók. Érdeklődni Steiner Károly Kálmánnál. 292

Patkányt, egereket 24 óra alatt kiirt Nacsá Ignác patkányirtó, Bačko Gradište.